

Nr 5 (349) Maj 2020 rok XXX

www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 2,80 zł (5% VAT)

Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

*Setna rocznica urodzin
św. Jana Pawła II*

Nowe nasadzenia zieleni miejskiej w Dukli

Zwiększenie zasobów zieleni

Mieszkańcy Dukli oddając głos na zadanie pn. „Powiększenie zasobów zieleni miejskiej w Dukli” zdecydowali, że to zadanie spośród 3 które zostały poddane głosowaniu, po uzyskaniu pozytywnej oceny formalno-merytorycznej będzie realizowane. Po „zimowych” dyskusjach Zarządu Osiedla, gdzie co i jak ma być wykonane, po konsultacjach z burmistrzami i pracownikami Urzędu Miejskiego w Dukli została wybrana firma, która wykona projekt i zrobi nasadzenia. W projektach założono, że rosnące drzewa pozostają nienaruszone, a także że zdecydowana większość roślin to gatunki wieloletnie, zimozielone i trochę traw ozdobnych. Prace rozpoczęły się w czwartek 2 kwietnia od wczesnych godzin porannych na rabatach przy ul. Trakt Węgierski, zaczynając od rabaty położonej przy Urzędzie Miejskim w Dukli, a 4 kwietnia późnym popołudniem zakończono. Nasadzenia wykonano na wszystkich istniejących rabatach tzn. przy ul. Trakt Węgierski i ul. Kościuszki. Nowe nasadzenia wykonano na parkingu przy Sanktuarium św. Jana z Dukli, nad Dukielką od strony parkingu

Nowe nasadzenia na ul. Kościuszki

Prace przy rabatach na ul. Kościuszki

Nowe nasadzenia i dzban z kwiatami na parkingu przy Sanktuarium św. Jana z Dukli

Rabaty na ul. Trakt Węgierski

za kamienicą Springera, a także przy ul. Kościuszki przed parkingiem przy bloku Nadleśnictwa. Dziękujemy Zarządowi Osiedla za zaangażowanie. Teraz czekamy co z tego wyrośnie. Będzie pięknie.

Krystyna Boczar-Różewicz

Złota myśl:

Nie dlatego brakuje nam odwagi, iż rzeczy są za trudne; to rzeczy są trudne dlatego, że brakuje nam odwagi. (Seneka)

W majowym numerze:

Nowe nasadzenia zieleni miejskiej w Dukli.....	2
Susza, pożary i inne klęski	3
Kolejny etap budowy remizy OSP w Tylawie.....	4
Środki z Funduszu Dróg Samorządowych dla Gminy Dukla.....	4
23 laptopy trafiło do dukielskich szkół i do uczniów.....	4
Ważna informacja!	4
Pakiet Ośłonowy Wsparcia dla Przedsiębiorców gminy Dukla	5
Dopłaty bezpośrednie i obszarowe	5
Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej	6
Święto Konstytucji 3 Maja	6
Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.....	7
Dzień Ziemi.....	7
Rola pomocy społecznej w okresie epidemii COVID-19.....	8
„Pamiętać” - „pomnieć”.....	8
Koronawirus: gdzie i kiedy musimy zakrywać twarz	9
KONKURS PIOSENKI RELIGIJNEJ ONLINE 2020.....	9
Łęckie inicjatywy w „dobie koronawirusa”	10
Pracownia Wielkanocnego Zajęcia.....	10
Drzewa nad brzegami Jasiołki.....	10
Zarys dziejów dukielskiej poczty	13
Odnawialne źródła energii w gminie Dukla.....	13
Konkurs interpretacji dzieł sztuki	15
Setna rocznica urodzin św. Jana Pawła II	16
Rośnie zagrożenie pożarowe w lasach.....	19
Na ratunek Ziemi.....	19
Dzikie wysypiska w polach	19
Etapy przechodzenia do życia bez obostrzeń.....	20
Kalendarium zdarzeń różnych z Dukli i okolic	23
W pasiece.....	24
Prawo przy porannej kawie	24
Łowiectwo i ekologia.....	25
Żubry w Bieszczadach policzone	27
Wsparcie z Lasów na walkę z pandemią	27

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)
Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835
Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309, tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl
Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna, Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie, Janusz Krowicki - wyd. internetowe, Agnieszka Matusik, Barbara Pudło
Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak, Aleksandra Żółko, Janusz Kubit
Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno, tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiustacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.

Numer zamknięto dnia 27. 04. 2020 r.
Udostępniono do sprzedaży 30. 04. 2020 r. Nakład 450 egz.

OKŁADKA: Pomnik św. Jana Pawła II, św. Jana z Dukli pod Krzyżem Pojednania na placu przy Sanktuarium św. Jana z Dukli, fot. Krystyna Boczar-Różewicz

Susza, pożary i inne klęski

Jeśli ktoś cieszył się, że w tym roku ominęła nas zima i można było jeździć rowerem, że nie trzeba było odsnieżać, aby wyjechać samochodem z domu do pracy to niech zacznie się martwić. Ostatnia zima to najcieplejsza zima od połowy XIX wieku. Średnia opadów za trzy miesiące zimowe: grudzień-styczeń-luty była o 1° C wyższa od średniej z lat 1981-2010 i wyniosła 3,1°C. Eksperci z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej określili ją jako „ekstremalnie ciepłą”, zwracając również uwagę, że w porównaniu z połową XX wieku zimy ociepliły się już o 2,5°C. Marzec też był miesiącem cieplejszym od norm wieloletnich aż o 1,7° C w porównaniu do średniej z lat 1981 – 2010, był też miesiącem suchym. Zwykle ubogie w śnieg zimy zwiastują lata upalne i duże straty w rolnictwie. Susza daje się we znaki nie tylko rolnikom, ale również działkowcom i leśnikom. Ten wiosenny brak deszczu niestety odczuwamy w portfelu, bo przysłowiowa pietruszka może kosztować bardzo drogo. Susza obniża zbiory, w każdej dziedzinie rolnictwa. Ale nie tylko, zagrożone są lasy, w których od kilku dni obowiązuje stan najwyższego zagrożenia pożarowego, a niektóre nadleśnictwa znowu zamykają lasy, tyle co otwarte w związku z panującą pandemią Covid-19. Przez kilka ostatnich dni płonął Biebrzański Park Narodowy, położony na terenach Kotliny Biebrzańskiej w województwie podlaskim. Na terenie parku znajdują się zbiorowiska wodne, bagienne, torfowiskowe, szuwały, a także zbiorowiska leśne. Występuje 49 gatunków ssaków, 271 gatunków ptaków, w większości to ptactwo wodne, 36 – ryb, 12 – płazów, 5 – gadów. Bezkręgowce są reprezentowane przez ponad 700 gatunków motyli, 448 gatunków pajaków, ponad 500 gatunków chrząszczy, 19 gatunków pijawek oraz 42 gatunki chruścików. Pożar zniszczył ponad 5 tysięcy hektarów unikalnych terenów nie tylko na skalę krajową, ale europejską. Przy gaszeniu pożaru pracowały setki strażaków z całego kraju. Akcja gaśnicza zakończyła się w niedzielę 26 kwietnia. Trwa szacowanie strat. Prawdopodobnie winien jest człowiek – podpalacz, ale tym zajmuje się już prokuratura. Na świecie trwa pandemia Covid-19, potwierdzonych zachorowań jest ponad 3 mln, a zmarło ponad 200 tys. osób. Najwięcej zachorowań jest w USA, prawie 1 mln, zmarło tam 55 tys. osób. W Europie najwięcej zachorowań jest we Włoszech, Hiszpanii, Anglii i Niemczech. W Polsce potwierdzonych zachorowań na 27 kwietnia jest 11 902, zmarło 562 osoby, ale wyzdrowiało 2 466, co może napawać optymizmem. Jest takie powiedzenie „nieszczęścia chodzą parami” co sprawdza się w naszym przypadku, nie dość że epidemia Covid-19 to jeszcze susza. Higiena podczas pandemii wskazana, a i oszczędzać wodę należy....

Krystyna Boczar-Różewicz

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

To polskie święto wprowadzone na mocy ustawy z 20 lutego 2004, obchodzone między świętami 1 maja (zwanym Świętem Pracy) i 3 maja (Świętem Narodowym 3 Maja). Tego samego dnia obchodzony jest Dzień Polonii i Polaków za Granicą.

Oprócz Polski, święto własnej flagi obchodzi się również w licznych innych krajach, m.in. w Stanach Zjednoczonych, Meksyku, Argentynie, Finlandii, Turkmenistanie na Litwie, Ukrainie i w Chinach.

Flaga Polski (Flaga Państwowa Rzeczypospolitej Polskiej) – jeden z symboli państwowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Według ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych jest nią prostokątny płat tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej i proporcji 5:8, umieszczony na maszcie. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy, za flagę Polski uważany jest także wariant z godłem Polski, umieszczonym pośrodku białego pasa.

Barwy Rzeczypospolitej Polskiej stanowią składniki flagi państwowej Rze-

czypospolitej Polskiej. Ustawa stanowi, że barwami Rzeczypospolitej Polskiej są kolory biały i czerwony, ułożone w dwóch poziomych, równoległych pasach tej samej szerokości, z których górny jest koloru białego, a dolny koloru czerwonego.

Jeśli chodzi o heraldykę to: Barwy flagi złożone z dwóch poziomych pasów: białego oraz czerwonego są odwzorowaniem kolorystyki godła państwowego, który stanowi orzeł biały na czerwonym polu. Zgodnie z zasadami heraldyki pas górny reprezentuje białego orła, a dolny czerwone pole tarczy herbowej. Kolory te według symboliki używanej w heraldyce mają następujące znaczenie:

Koloru białego używa się w heraldyce jako reprezentację srebra. Oznacza on także wodę, a w zakresie wartości duchowych czystość i niepokalanie.

Kolor czerwony jest symbolem ognia i krwi, a z cnót oznacza odwagę i waleczność.

Pamiętajmy, aby wywiesić flagę 2 maja.

Przygotowała: Krystyna Boczar-Różewicz
Źródło: internet

Święto Konstytucji 3 Maja

Konstytucja 3 maja została ustanowiona ustawą rządową przyjętą tego dnia przez Sejm Czteroletni. Została zaprojektowana w celu zlikwidowania obecnych od dawna wad opartego na wolnej elekcji i demokracji szlacheckiej systemu politycznego Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Konstytucja zmieniła ustrój państwa na monarchię dziedziczną, ograniczyła znacząco demokrację szlachecką, odbierając prawo głosu i decyzji w sprawach państwa szlachcie nieposiadającej ziemi (gołocie), wprowadziła częściowe zrównanie praw osobistych mieszczan i szlachty oraz stawiała chłopów pod ochroną państwa, w ten sposób łagodząc nadużycia pańszczyzny. Konstytucja wniosła liberum veto. Spowodowało to opozycję republikanów oraz wrogość Imperium Rosyjskiego, które od 1768 roku było protektorem Rzeczypospolitej i gwarantem nienaruszalności jej ustroju. W wojnie w obronie konstytucji Polska, zdradzona przez swojego pruskiego sprzymierzeńca Fryderyka Wilhelma II, została pokonana przez wojska rosyjskie

Katarzyny Wielkiej, wspierające konfederację targowicką – spiszek części polskich magnatów przeciwnych zmianie ustroju Rzeczypospolitej. Po utracie niepodległości w 1795 roku przez 123 lata rozbiorów przypominała o walce o niepodległość. Zdaniem dwóch współautorów Ignacego Potockiego i Hugona Kołłątaja była „ostatnią wolą i testamentem gasnącej Ojczyzny”. Przestała natomiast być obowiązującym aktem prawnym (została derogowana) 23 listopada 1793 roku. Sejm grodzieński uznał wtedy Sejm Czteroletni za niebyły i uchylił wszystkie ustanowione na nim akty prawne.

Po odzyskaniu niepodległości w 1918, rocznica Konstytucji 3 maja została uznana za święto narodowe uchwałą Sejmu Ustawodawczego z 29 kwietnia

1919. Po II wojnie światowej obchodzono je do 1946, kiedy w wielu miastach doszło do demonstracji studenckich. Od tego czasu władze komunistyczne zaprzestały i zabroniły publicznego świętowania, a próby manifestowania były często tłumione przez milicję. Święto to zostało oficjalnie zniesione ustawą z 18 stycznia 1951 o dniach wolnych od pracy. Dopiero w roku 1981 ponownie władze świętowały to historyczne wydarzenie – świadczą o tym gazety codzienne z tego czasu m.in. Trybuna Ludu, Głos Robotniczy, Życie Warszawy. Tym samym w roku 1981 pierwszy raz po wojnie – i zaznacza to „Głos Robotniczy” z wydania 1-3.05.1981 – świętowano rocznicę Uchwały Majowej.

Święto Narodowe Trzeciego Maja przywrócono ustawą z 6 kwietnia 1990 (weszła w życie 28 kwietnia). Pierwsze uroczyste obchody święta 3 maja w Warszawie na Placu Zamkowym w 1990 odbywały się w obecności prezydenta Wojciecha Jaruzelskiego. W tym roku w związku z pandemią wirusa SARS-CoV-2 prezydent RP Andrzej Duda zapowiedział, że nie będzie zgromadzeń w związku z obchodami tego święta.

Przygotowała: Krystyna Boczar-Różewicz

Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej

13 kwietnia obchodziliśmy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Upamiętnia on rocznicę opublikowania przez Niemcy w 1943 roku informacji o odkryciu w Katyniu pod Smoleńskiem w Rosji, masowych grobów oficerów Wojska Polskiego, zamordowanych przez NKWD w 1940 roku.

Wiosną 1940 roku NKWD wymordowało blisko 22 tysiące obywateli polskich wziętych do niewoli po agresji ZSRR na Polskę 17 września 1939. Byli wśród nich oficerowie Wojska Polskiego - wybitni dowódcy i stratedzy, policjanci, urzędnicy, uczeni, profesorowie wyższych uczelni, artyści, lekarze, nauczyciele, prawnicy. Stanowili elitę narodu, jego potencjał obronny, intelektualny i twórczy.

Jeńcy ginęli od strzału w tył głowy. Ofiary dokonanej zbrodni były pogrzebane w zbiorowych mogiłach Katyniu, Charkowie oraz Miednoje. Egzekucje trwały od kwietnia do maja 1940 roku. Około 15. tysięcy ofiar stanowili więźniowie przetrzymywani wcześniej w obozach specjalnych NKWD w Starobielsku, Ostaszkowie i Kozielsku. Likwidacja trzech obozów rozpoczęła się w tym samym czasie, według jednolitego planu przygotowanego przez moskiewską centralę NKWD.

Byli to głównie oficerowie wojska i policjanci. Pozostałe 7 tysięcy, w większości cywilów, osadzono w więzieniach zachodnich obwodów republik ukraińskiej i białoruskiej, czyli terenach wschodnich Polski, włączonych w 1939 roku do Związku Radzieckiego. Dotychczas nie znamy miejsc ich pochówku.

Polskich jeńców rozstrzelano na podstawie uchwały Biura Politycznego KC Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) z 5 marca 1940 roku. Nakazano w niej zamordowanie ponad 25. tysięcy polskich jeńców wojennych prze-

trzymywanych w obozach i więzieniach na Ukrainie i Białorusi. Decyzja została jednogłośnie zaakceptowana przez członków Biura Politycznego - Stalina, Woroszyłowa, Mołotowa, Mikojana, Kalinina, Kaganowicza i Berię, którzy złożyli pod nią swoje podpisy. Prawda była ukrywana przez ponad pół wieku.

Informację o odkryciu masowych grobów w Katyniu pierwsi podali Niemcy 13 kwietnia 1943 roku. Dwa dni później radio moskiewskie zakomunikowało, że zbrodnię popełnili Niemcy w 1941 roku podczas zajmowania okolic Smoleńska. Próby wyjaśnienia sprawy przez rząd polski z pomocą Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, doprowadziły do zerwania przez Kreml 25 kwietnia 1943 roku stosunków z Polską. Wersję o eksterminacji jeńców przez hitlerowskie Niemcy upowszechniała propaganda ZSRR, a wraz z nią władze PRL.

Dopiero 13 kwietnia 1990 roku władze ZSRR przyznały, że zbrodnię popełniło NKWD. Jako winni wskazani zostali wówczas komisarz NKWD Ławrientij Beria i jego zastępca Wsiewołod Mierkułow. Tego samego dnia prezydent ZSRR Michaił Gorbaczow przekazał prezydentowi Polski Wojciechowi Jaruzelskiemu pierwsze dokumenty archiwalne dotyczące wymordowania Polaków.

Dwa lata później, 14 października 1992 roku, na polecenie prezydenta Borysa Jelcyna, naczelny archiwista państwowy Rosji Rudolf Pichoją wręczył prezydentowi Lechowi Wałęsie w Belwederze kopie

Ekshumacja zwłok polskich oficerów zamordowanych w Katyniu w 1943 roku
Fot. PAP Archiwum

katyńskiej prowadzi Instytut Pamięci Narodowej. Historycy IPN uważają „zbrodnię katyńską” za ludobójstwo, ze względu na jej ideologiczne umotywowanie względami klasowymi, a faktycznie narodowymi oraz jej masowość. We wrześniu 2005 roku zakończyło się 14-letnie śledztwo rosyjskiej prokuratury wojskowej. Rosjanie uznali, że mord nie był zbrodnią ludobójstwa i nikogo nie postawili przed sądem.

Na podstawie materiałów przygotowała: Krystyna Boczar-Różewicz

Dzień Ziemi

Obecnie na całym świecie, również w Polsce Dzień Ziemi obchodzimy 22 kwietnia. Data ta została wybrana dla upamiętnienia manifestacji ekologicznej, która odbyła się 22 kwietnia 1970. Wzięło w niej udział około 20 milionów amerykańców. Idea obchodów Dnia Ziemi zapoczątkowana została przez amerykańskiego senatora Gaylorda Nelsona. Do Polski trafiła dopiero w 1990 roku.

Obchody Dnia Ziemi organizowane są najczęściej w szkołach. Podczas specjalnie zorganizowanych zajęć uczniowie najczęściej wychodzą na zewnątrz i razem z opiekunami oczyszczają wybrany teren z odpadków i śmieci. Zwykle są to lasy, łąki lub tereny zielone w miastach. W wielu miastach w Polsce z okazji Dnia Ziemi organizowane jest także wspólne sadzenie drzew. W tym roku obchody święta są utrudnione z powodu licznych obostrzeń związanych z rozprzestrzenianiem się koronawirusa. Zamknięci w domach mamy też okazję bardziej docenić tegoroczną wiosnę. Wielu z nas tęsknie spogląda za okno i nie może doczekać się zniesienia obostrzeń wprowadzonych na czas pandemii. W tym roku jak nigdy wcześniej możemy zastanowić się nad niszczącym wpływem ludzi na środowisko, dostrzec zjawisko najgorszej od lat suszy czy zauważyć wyrzucane na ulicę jednorazowe rękawiczki i maseczki ochronne. Warto o tym pomyśleć.

Krystyna Boczar-Różewicz

Rola pomocy społecznej w okresie epidemii COVID-19

W związku z obecnie panującym stanem epidemii w kraju związanym z rozprzestrzenianiem się COVID-19, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dukli będący jednostką samorządu terytorialnego, kontynuuje wszystkie zadania, które były realizowane przed epidemią. Ma również zadania zgodne z zaleceniami i procedurami na czas pandemii. W szczególności pomoc ta obejmuje osoby wymagające szczególnej troski: starszych, samotnych czy niepełnosprawnych oraz osoby pozostające w kwarantannie.

W związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2 w Polsce w trosce o bezpieczeństwo zarówno pracowników jak i mieszkańców naszej gminy podjęto decyzję o ograniczeniu do niezbędnego minimum kontaktów osobistych interesantów z pracownikami. Osoby zainteresowane wsparciem MOPS w Dukli mogą kontaktować się z pracownikami ośrodka telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej w celu uzyskania niezbędnej pomocy. Wszelkie dane do kontaktu oraz dokumenty wymagane do otrzymania pomocy są dostępne na stronie internetowej www.mops.dukla.pl. Wnioski z Sekcji Świadczeń Rodzinnych oraz Sekcji Pomocy Społecznej są również dostępne w budynku Urzędu Miejskiego w Dukli. Ośrodek jest czynny codziennie od godziny 7.00 do 15.00. Ponadto celem udzielenia niezbędnych informacji osobom, które potrzebują informacji i pomocy dotyczącej obecnej sytuacji i kwarantanny, pełniony jest dyżur pracowników w siedzibie tutaj ośrodka od poniedziałku do piątku, w godz. od 7.30 do 19.00 pod numerem telefonu 13 43 29 141. Niezwykle ważne są skoordynowane działania służb pomocowych: Komisariatu Policji w Dukli oraz Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu naszej gminy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dukli zapewnia żywność osobom starszym, nie mającym żadnego wsparcia, pozbawionym pomocy oraz przebywającym na kwarantannie, z Programu FEAD zapewniono żywność wg procedur dla 19 rodzin, a w szczególnych sytuacjach zakupiono i dostarczono leki, wszystko z przestrzeganiem zaleceń sanitarnych.

Informujemy również osoby potrzebujące i zainteresowane rodziny o możliwości dowozu zakupów artykułów spożywczych do miejsca zamieszkania przez Sklep „Jasiołka” w Dukli, nr tel: 134330648.

Ponadto, jeśli ktoś przebywa w kwarantannie, nie radzi sobie z tym bądź innym problemem jest możliwość, po wcześniejszym kontakcie z pracownikiem MOPS w Dukli, umówienia kontaktu telefonicznego z psychologiem, który współpracuje z naszym ośrodkiem. Istnieje również możliwość skorzystania z bezpłatnego telefonicznego wsparcia psychologicznego udzielanego przez psychoterapeutów w związku z pandemią COVID-19.

Lista psychoterapeutów oraz dni i godz., kiedy można się umówić na rozmowę telefoniczną znajdują się na stronie Podkarpackiego Stowarzyszenia Psychoterapeutów: psychoterapia-podkarpackie.pl oraz poniżej:

Iwona Barabas, tel. 600 186 127, piątek 17.00 - 20.00

Agnieszka Binkowska, tel. 502 102 317, wtorek 10.00 - 12.00

Maciej Ćwik, tel. 662 234 604, wtorek 10.30 - 11.30

Beata Guzek, tel. 783 678 635, środa 18.00 - 19.00

Paweł Kopeć, tel. 534 066 978, wtorek 19.00 - 20.00, czwartek 10.00 - 11.00

Kamila Makara - Czułno, tel. 697 363 288, środy 12.00 - 13.00

Jacek Pasternak, tel. 604 794 670, poniedziałek 18.00 - 20.00

Agnieszka Polańczyk - Ciskał, tel. 501 242 297, poniedziałek 8.00 - 10.00, środa 8.00 - 11.00, czwartek 8.00 - 12.00

Małgorzata Ziolo, tel. 503 025 888, poniedziałek 14.00 - 15.00, piątek 15.00 - 16.00

Renata Zuba, tel. 881 442 883, piątek 16.00 - 17.00.

Ze swojej strony bardzo prosimy, aby zwracać uwagę, czy w swoim otoczeniu mamy osoby potrzebujące pomocy i w miarę możliwości pomagać samodzielnie. Może naszym sąsiadem jest senior, który boi się lub nie powinien teraz wychodzić? Bądźmy wrażliwi na swoich sąsiadów – na osoby starsze, samotne, z niepełnosprawnościami. Pomoc sąsiedzka jest teraz wyzwaniem i zadaniem dla wszystkich mieszkańców naszej gminy.

Małgorzata Bielec

Dyrektor MOPS w Dukli

„Pamiętać” - „pomnieć”

Nazwa „pomnik” wywodzi się od staropolskiej formy słowa „pamiętać” – „pomnieć” i oznacza miejsce upamiętniające wydarzenie bądź osobę. Najbardziej wymownym symbolem pamięci w dukielskim krajobrazie kulturowym jest Krzyż Pojednania. W tym roku 18 maja przypada 100. rocznica urodzin św. Jana Pawła II, Patrona roku 2020 w Polsce. Warto zatem przypomnieć, że pomnik był szczególnym darem społeczeństwa Ziemi Dukielskiej dla upamiętnienia pobytu Jana Pawła II w Dukli i kanonizacji św. Jana z Dukli, która miała miejsce 10 czerwca 1997 roku podczas mszy św. celebrowanej w Krośnie.

Monument składa się z trzech elementów stanowiących całość, tj. z krzyża o wysokości sięgającej 8 m i wadze 3582 kg oraz dwóch ponad dwumetrowych postaci: św. Jana z Dukli i św. Jana Pawła II. Krzyż Pojednania został zrealizowany przy konsultacji prof. Z. Piłkowskiego (Politechnika Częstochowska) w przedsiębiorstwie METKOL-Krupa w Praszce w 1997 roku. Figurę św. Jana Pawła II dostawiono w 1998 roku, w rocznicę kanonizacji św. Jana z Dukli i wizyty Papieża w dukielskim klasztorze. Krzyż jest symbolem wiary, nadziei i pojednania. Ramiona krzyża są ciasno oplecione dłońmi żołnierzy poległych na Ziemi Dukielskiej w II wojnie światowej, niezależnie od wyznania i narodowości. Pod krzyżem spotykają się św. Jan Paweł II – niestrudzony Pielgrzym pokoju i pojednania naszych czasów i św. Jan z Dukli, który głosił Ewangelię pojednania w wieku XV. Obydwaj stoją przy Krzyżu u stóp którego widnieje w kilku językach napis: *Krzyż - znaczy życie jest silniejsze niż śmierć* - **Jan Paweł II**. Tytuł pomnika Krzyż Pojednania uświadamia nam, że wobec śmierci jesteśmy równi. Pomnik jest autorstwa artysty rzeźbiarza Maksymiliana Biskupskiego, twórcy m.in. Pomnika Poległym Pomordowanym na Wschodzie. Wokół Pomnika społeczeństwo Dukli i okolic spotyka się na uroczystościach patriotyczno-religijnych. Monument jest bezcennym znakiem dziedzictwa w obszarze historii i kultury.

Aleksandra Żółkoś

Muzeum Historyczne-Pałac w Dukli

Koronawirus: gdzie i kiedy musimy zakrywać twarz

Obowiązek zakrywania nosa i ust w miejscach publicznych nie będzie dotyczył dzieci poniżej czterech lat, twarzy nie będziemy też musieli zakrywać w prywatnym samochodzie gdy jedziemy z rodziną - to niektóre założenia projektu rozporządzenia Rady Ministrów doprecyzowującego zasady obowiązkowego od 16 kwietnia zakrywania twarzy.

Nowe rozporządzenie Rady Ministrów zakłada, że od 16 kwietnia do odwołania obowiązkowe będzie zakrywanie nosa i ust przy pomocy: części odzieży, przyłbicy, maski albo maseczki.

Rząd precyzuje też gdzie i w jakich sytuacjach będziemy musieli zakrywać twarz:

- w środkach publicznego transportu zbiorowego oraz pojazdach samochodowych, w których poruszają się osoby niezamieszkujące lub niegospodarujące wspólnie;
- w miejscach ogólnodostępnych, w tym na drogach i placach, w obiektach kultu

religijnego, obiektach handlowych, placówkach handlowych i na targowiskach;

- na terenach zieleni, w szczególności: w parkach, zieleńcach, promenadach, bulwarach, ogrodach botanicznych, zoologicznych, jordanowskich i zabytkowych, a także na terenie plaż;
- na terenach leśnych, w szczególności: na terenie parkingów leśnych, miejsc postojów pojazdów, miejsc edukacji leśnej, miejsc małej infrastruktury leśnej i miejsc biwakowania.

Zakrywanie twarzy nie będzie konieczne:

- gdy samochodem przeznaczonym do przewozu maksymalnie 9 osób (łącznie

z kierowcą) poruszają się osoby wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące;

- w przypadku dzieci poniżej dwóch lat albo osób, które nie są w stanie zakrywać ust lub nosa z powodu z trudności w oddychaniu albo niezdolnych do samodzielnego zakrycia lub odkrycia ust lub nosa.

- w lesie

W przypadku legitymowania służby mogą żądać odkrycia ust i nosa.

Przygotowała:kbr

KONKURS PIOSENKI RELIGIJNEJ ONLINE 2020

Zasady uczestnictwa w kilku punktach:

Wybierasz jedną dowolną piosenkę religijną.

Nagrywasz filmik, na którym Cię widać, słysząc Twój głos i podkład muzyczny! (czas prezentacji do 5 min)

Podpowiedź: Najlepiej nagrać siebie na kamerkę w telefonie, śpiewając do podkładu odtworzonego z komputera, odtwarzacza CD lub innego dostępnego źródła. Rodzice na pewno Wam w tym pomogą!

Przesyłasz filmik na FACEBOOKA OŚRODKA KULTURY W DUKLI <https://www.facebook.com/okdukla/>,

a podpisaną zgodę RODO z kartą zgłoszenia (należy je wydrukować bądź przepisać, zrobić zdjęcie lub skan) wysyłasz na adres: norbert@dukla.pl do 30 kwietnia 2020r.

W razie jakichkolwiek wątpliwości można dzwonić do godz. 16.00 (od poniedziałku do piątku) – tel. 662054407 lub 134330025.

Kategorie wiekowe, w jakich komisja wyłoni laureatów - oceniając m.in: muzykalność, interpretację, dobór repertuaru oraz ogólny wyraz artystyczny:

I kategoria – do klasy III

II kategoria – klasy IV– VIII

III kategoria – dorośli

W przeglądzie mogą wziąć udział wszyscy chętni z terenu gminy Dukla - soliści, duety i zespoły - pod warunkiem, że razem mieszkają!

Komisja oceni nadesłane filmiki 4 maja 2020 r. natomiast

5 maja filmy laureatów zostaną opublikowane na stronie www.ok.dukla.pl i profilu facebookowym, na którym to, można będzie głosować na najlepszy film, przyznając mu największą ilość polubień.

Głosowane potrwa do 8 maja do godziny 15.00.

Uczestnik z największą liczbą „lajków”, czyli największą przychylnością oglądających zostanie również nagrodzony.

Wyniki konkursu zostaną umieszczone 8 maja na stronie internetowej www.ok.dukla.pl oraz naszym facebooku.

Zgłoszenie do konkursu oznacza akceptację regulaminu.

Nagrody zostaną wręczone w najbliższym możliwym terminie, o którym poinformujemy na stronie www.ok.dukla.pl i facebooku.

Karta zgłoszenia:

Imię i nazwisko

Kategoria wiekowa

Tytuł utworu

Miejscowość

Telefon

ZGODA RODO (treść zgody na str. 15)

Łęckie inicjatywy w „dobie koronawirusa”

W dniach trudnych dla wszystkich, a szczególnie dla osób starszych będących w grupie ryzyka, jeśli chodzi o zachorowania na Covid-19 łączanie jak zawsze aktywni i teraz „wzięli sprawy w swoje ręce”.

W dniach od 18 marca do 5 kwietnia rozwożono ciepłe posiłki dla osób starszych i potrzebujących wsparcia. Dzięki restauratorom z powiatu krośnieńskiego i ich poświęceniu w przygotowaniu posiłków dostarczano całkiem darmowo ciepłe posiłki seniorom z Łęk Dukielskich. Pomogła nam w tym zadaniu, od dawna z Łękami Dukielskimi współpracująca, wójt gminy Miejsce Piastowe pani Dorota Chilik. Pomoc dla seniorów udzielana była przez 19 dni, a objęte zostały nią w tym okresie 23 osoby. W tym zadaniu brali udział: sołtyska wraz z radą sołecką, radni oraz członkowie Kółka Rolniczego w Łękach Dukielskich.

Następnym zadaniem było szycie maseczek ochronnych dla mieszkańców Łęk Dukielskich, OSP, krośnieńskiego szpitala, przychodni zdrowia, sklepów, Domu Pomocy Społecznej w Krośnie oraz Urzędu Miejskiego w Dukli. Maski były szyte z materiałów pozyskanych z: Urzędu Miejskiego w Dukli, od pani Doroty Chilik oraz z materiałów pozyskanych przez łączankę Panią Elżbietę Węgrzyn. W tym zadaniu szefową była pani **Krystyna Łajdanowicz**. Maseczki szyły natomiast panie: **Anna Burzanowska, Lucyna Stojak, Katarzyna Białogłowicz, Maria Białogłowicz, Wiesława Białogłowicz, Michalina Kubał, Maria Malczewska, Maria Kołacz, Maria Węgrzyn, Jolanta Wierdak, Ma-**

gorzata Krężalek-Zborowska, Magdalena Gac. Zadanie koordynowali sołtyska **Małgorzata Tomkiewicz** i radny Rady Miejskiej w Dukli **Piotr Węgrzyn**. Uszyto ponad 1 200 szt. maseczek wielokrotnego użytku, które rozdano darmowo. Kolejnym zadaniem było pozyskanie darmowych laptopów dla dzieci z Łęk Dukielskich. Laptopy trafiły do czwórki dzieci, które ich nie miały, i nie mogły uczyć się zdalnie. Dzięki pomocy firmy STIMO z Krosna i MOPS w Dukli dzieci te będą miały bezpłatny dostęp do internetu do końca bieżącego roku. Darczyńcy laptopów chcą pozostać anonimowi.

Podsumowując można powiedzieć, że w Łękach Dukielskich mieszkańcy, a w szczególności seniorzy mogą czuć się bezpiecznie. Działa pomoc sąsiedzka przy robieniu zakupów, czy zaopatrywaniu się w leki w aptece. Mieszkańcy zawsze mogą liczyć na pomoc dzielnych strażaków z OSP z Łęk Dukielskich. Wszystkie podjęte działania były wykonywane z zastosowaniem panujących procedur obowiązujących w danej chwili.

Małgorzata Tomkiewicz
sołtys Łęk Dukielskich

Fot. str. 11

Pracownia Wielkanocnego Zająca

Działamy wirtualnie!

Członkowie Stowarzyszenia „Razem lepiej” w trudnym, ale i magicznym wielkanocnym czasie, poprzez środki komunikacji elektronicznej zrealizowali zadanie pn. „**Pracownia Wielkanocnego Zająca**”, które współfinansowane zostało ze środków Gminy Dukla w ramach konkursu ofert z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego.

Zadanie, chociaż w innej formie, przygotowane zostało z myślą o kultywowaniu tradycji i kultury regionu oraz wszechstronnym rozwoju mieszkańców. Chcieliśmy, aby w ciekawy sposób przekazywana została wiedza związana z historią i zwyczajami na Dukielszczyźnie oraz odkrywane były tajniki twórczości ludowej.

Dzięki niezastąpionej pomocy i zaangażowaniu animatorek, wykonano m.in.: świąteczne dekoracje, palmy wielkanocne, pisanki batikowo- szpilkowe i wiele innych ozdób, które w dawnych latach tworzyły kobiety. Przeszłość połączona została z teraźniejszością, co miało odzwierciedlenie w powstałych pracach. Efekt końcowy przerósł nasze oczekiwania.

Mamy świadomość, że nie możemy powstrzymać pandemii, ale wciąż istnieją sposoby na okazanie wzajemnej serdeczności, wyrozumiałości i kreatywności. Myślę, że warto.

Teresa Belcik

Prezes Stowarzyszenia „Razem lepiej”,

fot. [arch Stowarzyszenia „Razem lepiej”] str. 11

Po prostu z natury

Drzewa nad brzegami Jasiołki

Łęgi nadrzeczne wiosną tętnią życiem. Zieleń dominuje od czosnku niedźwiedziego, niebiesko od cebulic dwulistnych i żywca gruczołowego, żółto od pierwiosnków, złoci i ziarnopłonu. Jasiołka jest poidłem dla ptaków, których jest mnóstwo w zaroślach nad rzeką, gdzie śpiew roznosi się na okolice.

Tym razem chcę zwrócić uwagę na kwitnące pięknie drzewa na brzegach Jasiołki. Mnie urzekły obsypane kwieciami jak na kwiecień przystało klony i trześnie.

Klon zwyczajny (Acer platanoides) - dostojny, posiada piękne kwiaty koloru żółtozielonego, zebrane w baldachogrona, rozwijające się przed liśćmi. Liście zwłaszcza jesienią dodają uroku, ponieważ przebarwiają się ukazując całą gamę kolorów- od zielonego, przez żółty, czerwony do brązowego. Owocem są dwuskrzydłaki.

Równie pięknie prezentuje się **Czerweśnia dzika** (Cerasus avium) - obsypana delikatnym białym kwieciami. Kwiaty na 5 cm szypułkach zebrane w pęczki /2-4/ pięciokrotne, owadopylne. Owocami są drobne pestkowce czarnoczerwone, trochę gorzkie, ale są ptasim przysmakiem.

Te nasze rodzime gatunki kwitnące na wiosnę są najpiękniejsze, zaskakują misternością i naturalnością czego nie mają magnolie i oczary.

Wystarczy przejść brzegiem naszej pięknej o każdej porze roku Jasiołki, aby tego doświadczyć.

Maria Walczak, fot. str. 11

23 laptopy trafiło do dukielskich szkół i do uczniów

Laptopy dla dukielskich szkół. Fot. kbr

Pracownia Wielkanocnego Zająca

Tworzenie wielkanocnych ozdób przez Magdalene Łozińską i Piotra Draganę

Tradycja pisania jajek wielkanocnych p. Danuta Dragan z wnuczkami Nikolą i Julią Wołosz

Łęckie inicjatywy w „dobie koronawirusa”

Maseczki uszyte, teraz są rozdzielane dla potrzebujących

Pani sołtys dostarcza ciepłe posiłki

Laptopy dla dzieci z Łęk Dukielskich

Fot. [arch. KR w Łękach Dukielskich]

Drzewa nad Jasiołką

Fot. Maria Walczak

Kwiatostany klonu na pierwszym planie, w głębi Jasiołka

Trześnia

Zarys dziejów dukielskiej poczty - postscriptum

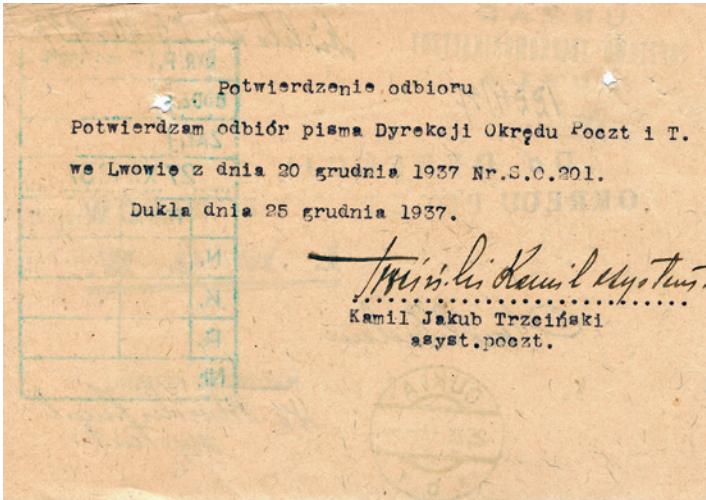
1

2

3

4

Odnawialne źródła energii w gminie Dukla

Fot. Paweł Puchalik

Panele fotowoltaiczne na jednym z budynków gminy Dukla objętym programem

Zbiornik wody ciepłej od kolektorów słonecznych w jednym z budynków w naszej gminie objętych programem

Kolektory słoneczne na dachu, na jednym z budynków w gminie Dukla objętych programem

Kolektory słoneczne przed jednym z budynków w gminie Dukla objętych programem

Zarys dziejów dukielskiej poczty

Postscriptum

Porozumiewanie się ludzi w kolejnych okresach rozwoju cywilizacji przybierało coraz to doskonalsze formy. Do dnia dzisiejszego pozostał jednak niezmienny schemat przekazywania informacji, a mianowicie po uzewnętrznieniu swojej myśli np. w formie pisemnej, następowało przesłanie wiadomości do odbiorcy. Bardzo ważną rzeczą było, aby podczas przesyłania owej wiadomości, osoby niepowołane nie miały do niej dostępu.

16 maja 2010 roku, w Dniu Niezapomnianki, w dukielskim pałacu mieszczącym Muzeum Historyczne – Pałac w Dukli, odbyła się promocja książki „Zarys dziejów dukielskiej poczty” – IV tomu Biblioteki Dukielskiej. Od tej chwili upłynęło dziesięć lat i w przeciągu tego okresu czasu pojawiły się nowe źródła historyczne, które pozwalają inaczej spojrzeć na pewne zagadnienia przedstawione w książce lub też na nowo odkryte w tym czasie.

1 kwietnia 1773 roku uruchomiono austriacką pocztę rządową na linii węgierskiej:

Przemyśl-Dukla-Barwinek-Bardejów-Presov-Koszyce-Tokay-Eger-Peszt-Buda, na trasie której znalazła się również Dukla. Pierwszą drogę, którą rozpoczęto w 1775 roku realizować w Królestwie Galicji i Lodomerii, był Trakt Węgierski tzw. Ungarische Nebenstrasse; z Przemyśla przez Dubiecko, Dynów, Domaradz, Jasienicę i Duklę, do Barwinka. Pocztylioni przewożąc pocztę oraz pasażerów pod koniec XVIII wieku na Trakcie Węgierskim wyruszali z Przemyśla i mijali następujące stacje i urzędy pocztowe: Dubiecko, Jasienica, Krosno, Dukla, Felső-Komárnok (Komárnik), Felsőodor (Orlich), Bártfa (Bardejów), Ternye (Terňa), Eperjes (Preszów), Lemeschan (Lemešany), Kassa (Koszyce), Szinna (Snina), Vilmány, Tallya, Tokaj, Szerencs, Ónod, Keresztes, Eger, Kápolna, Gyöngyös, Hatvan, Kerepes, Pest i Buda. Warunki naturalne wymusiły późniejsze urządzenie po stronie galicyjskiej na Trakcie Węgierskim stacji przepręgowych, urzędów pocztowych lub zbiornic listów

w Krzywcu, Dynowie, Baryczy, Miejsu [Piastowym] i Dukli.

Poczmistrzami lub naczelnikami urzędu stojącymi na czele dukielskiej poczty, od zarania jej istnienia, byli:

Jan Nepomucen Rolle (I IV 1773 – IV 1775)

Jan Christiani (IX 1777 – XII 1808)

Antoni hr. Stadnicki (XII 1808 – II 1822)

Józef Lange 1823 – 1843

posada poczmistrza w Dukli nieobsadzona 1844

Jan Lange 1845 – 1873

Katarzyna Lange 1874 – 1893

Józef Olszewski 1894 – 1901

Bolesław Filasiewicz 1902 - 1913

Eligiusz Gądkiewicz 1914 – 1923

Jerzy Skręt 1923 – VIII 1939

Kamil Trzcíński VIII – X 1939

I V 1941 – 25 VII 1944 (kierownik Biura

Deutsche Post Osten w Dukli),

10 X 1944 – 31 VII 1977

(naczelnik Urzędu

Pocztowo-Telekomunikacyjnego),

Elżbieta Belczyk 1 VIII 1977 – 29 II 1996

Zofia Kandefer 1 III 1996 – 31 I 2002

Krystyna Sznajder 1 II 2002 – 30 VI 2010

Kinga Hojnor 1 VII 2010 – 31 V 2011

Maria Fedak 1 VI 2011 – 30 IV 2013

Edyta Augustyn 1 V 2013 – 28 II 2014

Tomasz Jaworski 1 III 2014 – dotychczas.

Dukielski c. k. urząd pocztowy funkcjonował do 1864 roku jako obsadzony przez urzędników państwowych (eraryalny). W latach 1865-1893 dukielska poczta była zawiadywana przez poczmistrza lub ekspedienta pocztowego przyjętego na kontrakt (urząd nieeraryalny). Szematyzmy galicyjskie od roku 1894 wykazywały obsadę urzędów pocztowo-telegraficznych. W Dukli byli zatrudnieni następujący urzędnicy pocztowo-telegraficzni (1894-1914):

Asystent: Adam Pelczar 1894

Asystent: Antoni Heinrich 1894 - 1898

Asystent: Władysław Garan 1896

Oficjał: Ludwik Hochleitner 1896 - 1897

Asystent: Władysław Dihm 1898 – 1902,

oficjał: 1903 - 1911

Asystent: Roman Bardach 1898

Asystent: Ludwik Baulik 1898

Asystent: Bolesław Strutyński 1899 - 1906

Asystent: Baruch Einspruch 1901 - 1903

Asystent: Stanisław Obarzanowski 1904

Asystent: Hilary Gilnreiner 1905 - 1906

Asystent: Zdzisław Grodecki 1907

ciąg dalszy na str. 14 ►

Asystent: Eugeniusz Kmiciekiewicz 1912 – 1914

W latach 1894 – 1900, oprócz wykazanych urzędników pocztowych, w dukielskiej poczcie był zatrudniony jeden listonosz i dwóch woźnych. Stajnie przy stacji przepręgowej dukielskiego urzędu pocztowo-telegraficznego w latach 1894 – 1900 prowadził hr. August Łoś. Oprócz naczelnika dukielskiego urzędu pocztowo-telegraficznego, obsada urzędnicza wynosiła następującą ilość urzędników:

- 1894 - 2
- 1893 - 1
- 1896 – 3
- 1897 – 2
- 1898 – 4
- 1899-1900 – 2
- 1901-1906 – 3
- 1907 – 2
- 1908-1914 – 1

Pod koniec XVIII wieku w Galicji było około 100 urzędów pocztowych, a w 1846 roku 135. Do roku 1856 przy dyrekcji poczty pozostawała służba telegraficzna. Po tym czasie powołano odrębnych inspektorów telegraficznych. Pierwotnie telegramy były nadawane wyłącznie w języku niemieckim. Od chwili wprowadzenia autonomii galicyjskiej, a konkretnie od roku 1867 zaczęto przyjmować i ekspediować telegramy również w języku polskim, choć napisy na blankietach telegramów były drukowane w trzech językach, a mianowicie w: niemieckim, polskim i rusińskim.

C. k. Stacja telegraficzna została zorganizowana i otwarta w Dukli w 1858 roku. Była to jednostka odrębna, choć związana organizacyjnie z zarządem pocztowym. Na czele stacji telegraficznej stał naczelnik telegrafista (1858-1875), po zmianach organizacyjnych noszący tytuł: naczelnik oficjał (1875-1884). W latach 1858 – 1870 obsada stacji telegraficznej w Dukli była dwuosobowa: naczelnik i woźny; zaś w latach 1875-1884 zamiast woźnego był telegrafista. Natomiast w latach 1875-1877 obsada stacji telegraficznej była trzyosobowa, z dodatkowym asystentem. W roku 1885 stacja telegraficzna została włączona w Dukli w istniejący urząd pocztowy, w wyniku czego powstał urząd pocztowo-telegraficzny, którym kierował dotychczasowy naczelnik urzędu pocztowego – Katarzyna Lange.

Naczelnikami c. k. stacji telegraficznej w Dukli byli:
Naczelnik telegrafista 1 kl.: Franz Zappa 1858 - 1861
Naczelnik telegrafista 1 kl.: Jozef Petri 1862
Naczelnik telegrafista 2 kl.: Fellner Ritter von Rudolf Feldegg 1863
Naczelnik telegrafista 2 kl.: Ryszard Walcher 1864, 1 kl. 1869 – 1874
Naczelnik oficjał: Jan Jabłoński 1875
Naczelnik oficjał: Jan Teply 1876 – 1877
Naczelnik oficjał: Jan Bischof 1878 – 1881
Naczelnik oficjał: Władysław Gackiewicz 1882 – 1884
Urzędnikami c. k. stacji telegraficznej w Dukli byli:
Kazimierz Kowiński asystent III kl. 1871
Władysław Bobek elew. 1872
Emil Bobek elew. I kl. 1873
Stanisław Smołuchowski asystent 1874 – 1877

Po śmierci Stanisława Tarnowskiego (4 kwietnia 2006 roku) i częściowym podziale spadku, budynek w którym od 1891 roku miała swoją siedzibę dukielska poczta przeszedł na własność jednego z jego synów – Adama Tarnowskiego, zamieszkującego w Krakowie i został w 2011 roku wystawiony na sprzedaż. Po 123 latach funkcjonowania w budynku przy ulicy Pocztowej, poniżej „Domu pod lipami” i zespołu bernardyńskiego, Urząd Pocztowy w Dukli z dniem 15 grudnia 2014 roku został przeniesiony na ulicę Łąki, naprzeciwko Urzędu Miejskiego, gdzie funkcjonuje w lokalu wynajmowanym od osoby fizycznej.

Rada Miejska w Dukli przy przeprowadzce dukielskiej poczty, dokonała zmiany w pierwszej kolejności nazwy odcinka ulicy Pocztowej, na trasie przy „Domu pod lipami”, gdzie zamieszkiwał dr Jan Strycharski, nazywając jego imieniem ten fragment ulicy (uchwała nr LVIII/356/14 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 28 października 2014 roku). Podobnie niebawem postąpiono z pozostałym odcinkiem ulicy Pocztowej, zmieniając jego nazwę na ulicę Bernardyńską; przyjmując ją od zespołu klasztornego znajdującego się od XVIII wieku w pobliskiej lokalizacji (uchwała nr XXXIII/207/16 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 28 grudnia 2016 roku). 29 stycznia 2019 roku Adam Tarnowski sprzedał przedsiębiorcy z Krakowa

budynek, teraz zwany już „Stara poczta”, w którym nowy właściciel zamierza po generalnym remoncie substancji budowlanej urządzić na parterze budynku restaurację o podwyższonym standardzie, natomiast co będzie na piętrze, okaże dopiero przyszłość. Takie uzupełnienia, poprawki i zmiany zaszły przez dziesięć lat, licząc od debiutu książki „Zarys dziejów dukielskiej poczty”, w odkrytej historii dukielskiej poczty. Mijający czas dopisze dalszą historię poczty w Dukli i zapewne wiele jeszcze wody w Jasiołce upłynie, nim historia ta będzie historią zamkniętą.

Opracował:
Janusz Kubit

Fot. str. 12

Ilustracja 1. Obsada Urzędu Pocztowo-Telekomunikacyjnego w Dukli w mundurach i strojach urzędowych poczty, które zostały wprowadzone w 1930 roku i obowiązywały do końca 1934 roku. W kapeluszu Naczelnik Urzędu - Jerzy Skręt, z lewej: Weronika Pondówna i Zdzisława Fuksówna (lub odwrotnie). Na szupie nie istniejącej już bramy wjazdowej na zaplecze Poczty, automatyczna skrzynka pocztowa z początku XX wieku, używana pierwotnie w monarchii habsburskiej. Po odzyskaniu Niepodległości w 1918 roku, takie skrzynki przemalowano; najpierw na kolor brązowy; później na rdzawo-czerwony; aż w końcu od 1921 roku na czerwony. W 1920 roku zatwierdzono do stosowania typowo polską automatyczną skrzynkę pocztową „Syrena”, wyłonioną w konkursie na narodowe barwy i wzorce pocztowe i od 1924 roku stosowano „Syreny” w większości placówek pocztowych. W Dukli nie wymieniono dawnej przemalowanej skrzynki pocztowej i jeszcze w latach trzydziestych przy UP-T używano dotychczasową (według informacji, których udzielił Tomasz Suma – adiunkt Pracowni Historii Poczty w Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu; zdjęcie ze zbiorów Ośrodka Kultury w Dukli).

Ilustracja 2. Urząd Pocztowy w Dukli przy ulicy Łąki 1 (2 IX 2016).

Ilustracja 3-4. Potwierdzenie odbioru z 25 grudnia 1937 roku otrzymania pisma urzędowego z Dyrekcji Poczty i Telegrafów we Lwowie, dokonane przez asystenta UP-T Dukla - Kamila Trzcńskiego. W pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia służba pocztowo-telegraficzna była pełniona jeszcze w latach siedemdziesiątych XX wieku, ze względu na stopień rozwoju ówczesnej techniki łączności.

informuje

38-450 Dukla, ul. Kościuszki 4
tel/fax: 13 43 300 25
e-mail: osrodek kultury@dukla.pl

Konkurs interpretacji dzieł sztuki

pn. „A ja tak to widzę”

Chodzi o to, abyście stworzyli (z materiałów i przedmiotów dostępnych w domu), a następnie sfotografowali, scenę odnoszącą się do oryginalnego dzieła malarskiego. Można w projekcie zaangażować całą rodzinę!!!

Wasza poza, ubiór, mimika, charakteryzacja i dekoracje, powinny jak najdokładniej odzwierciedlić kopiowany obraz.... zupełnie poważnie lub humorystycznie (zależnie od waszego nastroju)

Wybraliśmy dla Was dwa obrazy:
Dama z gronostajem - Leonardo da Vinci oraz Portret małżonków Arnolfinich - Jan van Eyck

Warunki i terminy przesyłania zdjęć:
Każdy z autorów może nadesłać jedną fotografię drogą mailową na adres: norbert@dukla.pl w formie załącznika do wiadomości z dopiskiem: „A ja tak to widzę”, oraz podpisaną zgodę RODO do 5 maja 2020r. (zgodę RODO należy wydrukować bądź przepisać, zrobić zdjęcie lub skan).

W treści e-maila należy podać:
tytuł pracy
imię i nazwisko
telefon kontaktowy

Nadesłana praca na konkurs nie może naruszać prawa, w tym w szczególności dóbr osobistych osób trzecich, a także ogólnie przyjętych norm obyczajowych.

Nagrodzone prace oraz wyniki konkursu zostaną opublikowane na naszej stronie internetowej i facebooku 7 maja
Można będzie głosować na najlepsze zdjęcie przyznając mu największą ilość polubień.

Głosowane na facebooku potrwa do 11 maja do godziny 15.00.
Uczestnik z największą liczbą „lajków”, czyli największą przychylnością oglądających zostanie również nagrodzony.
Nadesłanie prac oznacza akceptację warunków konkursu i regulaminu.

ZGODA RODO

Oświadczam, iż zapoznałem/am się z treścią regulaminu konkursu „A ja tak to widzę” i w pełni go akceptuję, jednocześnie wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych moich/mojego dziecka przez OŚRODEK KULTURY z siedzibą w DUKLI, UL. KOŚCIUSZKI 4 w celu promocji w galerii foto video na stronie internetowej www.ok.dukla.pl. Wiem, że podanie danych jest dobrowolne, oraz że mam prawo dostępu, kontroli i możliwość przetwarzania danych.

.....
podpis opiekuna \ lub uczestnika pełnoletniego

Dama z gronostajem - Leonardo da Vinci

Portret małżonków Arnolfinich - Jan van Eyck

:) Życzymy miłej zabawy w rodzinnym gronie podczas realizacji projektu :) !!!

OK w Dukli

Setna rocznica urodzin św. Jana Pawła II

W tym roku, 18 maja minie 100 lat od urodzin największego z Polaków papieża Jana Pawła II. Urodził się w Wadowicach jako drugi syn Karola Wojtyły i Emilii z Kaczorowskich. Rodzina Wojtyłów żyła skromnie, utrzymując się z pensji ojca – wojskowego urzędnika w Powiatowej Komendzie Uzupełnień w stopniu porucznika. Brat Edmund, po ukończeniu wadowickiego gimnazjum studiował medycynę i został lekarzem. Karol, którego w dzieciństwie nazywano Lolkiem był utalentowanym i wysportowanym chłopcem, uwielbiał grać w piłkę nożną i jeździł na nartach. Uwielbiał wycieczki krajoznawcze, w których często towarzyszył mu ojciec. Gdy miał 9 lat zmarła mu matka, a 3 lata później w wieku 26 lat brat na szkarlatynę, którą zaraził się w szpitalu. Po ukończeniu szkoły podstawowej podjął naukę w Państwowym Gimnazjum Męskim w Wadowicach. W gimnazjum zainteresował się teatrem, występował w przedstawieniach Kółka Teatralnego stworzonego przez polonistów z wadowickich gimnazjum: żeńskiego i męskiego. 14 maja 1938 roku ukończył naukę w gimnazjum z celującą oceną, co dawało mu wstęp bez egzaminów na każdą uczelnię. Podjął studia polonistyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wojna przerwał mu naukę. W lutym 1941 roku zmarł mu ojciec. W 1941 roku na jesieni założył z przyjaciółmi Teatr Rapsodyczny. Jego rozstanie z Teatrem nastąpiło nagle w 1942 roku, gdy postanowił studiować teologię i wstąpił do tajnego Seminarium Duchownego w Krakowie i równoległe filozofię na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. 1 listopada 1946 roku otrzymał święcenia kapłańskie. Później przez dwa lata kontynuował studia filozoficzne w Rzymie. Przebywał również we Francji, Belgii i Holandii, prowadząc pracę duszpasterską wśród Polonii. Utrzymywał przy tym żywe kontakty z ruchem Jeunesse Ouvrière Chrétienne (Robotnicza Młodzież Chrześcijańska).

Po powrocie do kraju w 1948 roku, został wikariuszem w parafii Niegowić w powiecie bocheńskim, a w 1949 r. – w parafii Św. Floriana w Krakowie. Przy-

gotowywał równocześnie na Wydziale Teologicznym UJ pracę doktorską pt. „Problemy wiary w pismach św. Jana od Krzyża”, którą obronił w 1948 roku. Następnie pełnił funkcję penitencjariusza w Bazylice Mariackiej w Krakowie. Pięć lat później zrobił habilitację na Wydziale Teologicznym UJ na podstawie rozprawy „O możliwości zbudowania etyki katolickiej w oparciu o system Maxa Schelera”. Rozprawa ukazała się drukiem w 1959 r. Był wykładowcą w krakowskim Seminarium Duchownym i na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Sakrę biskupią otrzymał 28 września 1958 roku, a w 1963 papież Paweł VI mianował go arcybiskupem metropolitą krakowskim, zaś w czerwcu 1967 roku został kardynałem.

Na papieża został wybrany 16 października 1978 roku przez 111 osobowe konklawe po śmierci Jana Pawła I, który zmarł po 30 dniach pontyfikatu. Miał wtedy 58 lat. Niespełna trzy lata po wyborze na papieża - 13 maja 1981 roku - na placu św. Piotra w Rzymie, Jan Paweł II został ciężko ranny w zamachu na jego życie. Tło tego zamachu do dziś nie jest do końca wyjaśnione. Jan Paweł II zmarł 2 kwietnia 2005 roku. 1 maja 2011 roku został beatyfikowany przez Benedykta XVI, a 27 maja 2014 kanonizowany przez papieża Franciszka.

Dukla miała ten zaszczyt gościć wielokrotnie Karola Wojtyłę, pątnika wędrującego ze studentami po Beskidzie Niskim już w latach 50. tych ubiegłego wieku. Bywał w klasztorze OO. Bernardynów, na pustelni bł. Jana z Dukli w Trzcianie i wielu innych miejscach, o czym wspominali mieszkańcy naszej i sąsiednich gmin. Gościła również Dukla papieża Polaka, kiedy przyjechał kanonizować naszego rodaka św. Jana z Dukli. W dukielskim klasztorze spędził noc z 9 na 10 czerwca 1997 roku. 9 czerwca podczas spotkania z wiernymi na placu kościelnym w Dukli powiedział: „(...) jakże raduje się moje serce, że dane jest mi dzisiaj na moim pielgrzymim szlaku stanąć w mieście, w którym się urodził błogosławiony Jan z Dukli”. Papież spoglądając ponad głowy zebranych wiernych w stronę królującej

Karol Wojtyła z mamą. Źródło: Internet

nad Duklą góry Cergowej powiedział: „A Cergowa patrzy, co się tutaj dzieje”. A Cergowa się pewnie dziwiła i zachwycała, że dostojnik z Watykanu i na nią chociaż na chwilę zwrócił uwagę. 10 czerwca 1997 roku na lotnisku w Krośnie kanonizował naszego rodaka św. Jana z Dukli.

W setną rocznicę miała się odbyć się 17 maja 2020 roku pielgrzymka do Rzymu na 100. lecie urodzin Jana Pawła II. Mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo wiernych w sytuacji zagrożenia epidemicznego, Rada Stała Konferencji Episkopatu Polski, obradująca 12 marca br., postanowiła przełożyć datę pielgrzymki do Rzymu z okazji 100-lecia urodzin św. Jana Pawła II z 17 maja na późniejszy czas. Miejmy nadzieję, że za sprawą św. Jana Pawła II nie będzie to zbyt długi czas.

Zebrała: Krystyna Boczar-Różewicz

Podczas swej ponad 26-letniej posługi Jan Paweł II ogłosił 14 encyklik, 14 adhortacji, 11 konstytucji apostolskich, 43 listy apostolskie, zwołał 9 konsystorz, mianował ok. 240 kardynałów (w tym 5 Polaków) i 2,5 tys. biskupów; wyświęcił ponad 2 tys. księży, kanonizował 478 świętych (w tym 10 Polaków), beatyfikował 1318 błogosławionych (w tym 154 Polaków), przewodniczył 5 posiedzeniom plenarnym kolegium kardynalskiego, 6 zgromadzeniom generalnym zwyczajnym synodu biskupów, jednemu zgromadzeniu nadzwyczajnemu synodu biskupów, siedmiu zgromadzeniom specjalnym synodu biskupów; przyjął ok. 1400 osobistości politycznych oraz wygłosił ok. 4 tys. przemówień (w tym 2,5 tys. za granicą).

Podczas 104 podróży zagranicznych Jan Paweł II spotykał się z setkami tysięcy wiernych, przedstawicielami innych chrześcijańskich kościołów, wyznawcami religii niechrześcijańskich, ludźmi chorymi i niepełnosprawnymi oraz młodzieżą.

100 rocznica urodzin papieża św. Jana Pawła II

Kościół Bernardynów w Dukli -oczekiwanie na przyjazd Ojca Świętego Jana Pawła II 9 czerwca 1997 r

Jan Paweł II podczas kanonizacji św. Jana z Dukli w Krośnice

Jan Paweł II w Dukli 9 czerwca 1997 r.

Jan Paweł II Watykan 27.10.1997

Rośnie zagrożenie pożarowe w lasach

Pożar w leśnictwie Pateraki N. Mielec.

Fot. Andrzej Chrabąszcz

Dziki wysypiska w polach

Fot. kbr

II etap budowy remizy strażackiej w Tylawie

Na placu budowy. Fot. Piotr Świder

Rośnie zagrożenie pożarowe w lasach

Od poniedziałku 20 kwietnia lasy znów są dostępne dla ludzi, ale leśnicy apelują do odwiedzających o zachowanie szczególnej ostrożności z uwagi na najwyższy stopień zagrożenia pożarami.

W minionym tygodniu w lasach na terenie RDLP w Krośnie wybuchło pięć pożarów, które łącznie objęły cztery hektary drzewostanów. Po dwa zarzewia ognia zanotowano w nadleśnictwach Mielec i Głogów, jedno zaś Nadleśnictwie Sieniawa.

Tej wiosny zanotowano już 17 pożarów, przy czym spaleni uległo 11 ha poszycia i młodników. To najgorszy sezon od lat, mimo że lasy podkarpackie należą do najmniej palnych w Polsce.

- *Spodziewamy się dużego wzrostu penetracji lasów przez ludzi spragnionych kontaktu z naturą i rozumiemy te oczekiwania, ale apelujemy o rozważę w korzystaniu z terenów leśnych, a w przypadku zauważenia pożaru alarmowanie straży pożarnej lub najbliższego nadleśnictwa* - mówi **Marek Marecki**, zastępca dyrektora RDLP w Krośnie ds. gospodarki leśnej.

Najczęstszą przyczyną pożarów jest nieostrożność ludzka i podpalenia, zwłaszcza w okresie wiosennego wypalania traw.

Tekst: Edward Marszałek
rzecznik prasowy RDLP w Krośnie

Dziki wysypiska w polach

Wielka szkoda, że takie obrazki jak na załączonych zdjęciach można spotkać w naszej gminie. Wybierając się na spacer na łąki i pola oprócz kwiatów można spotkać takie „kwiatki” (zdj. str 18). Informujemy, że popiół można odstawić do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Dukli, gdzie przyjmowany był we wtorki w godz. od 7.30 -14.30. **Natomiast od 5 maja br. przyjmowany będzie we wtorki i soboty w godz. do 7.30 – 14.30** z odpłatnością 0,60 zł za 1 kg. Natomiast butelki plastikowe, puszki metalowe i inne śmieci segregujemy u źródła, wrzucamy do określonych worków i zabierają nam spod domu. Można spotkać również pokruszony eternit, który przypominam za darmo odbierany jest od właścicieli budynków, zmieniających pokrycie dachowe, po wcześniejszym zgłoszeniu w Urzędzie Miejskim w Dukli u pani Moniki Trybus, tel.13 4329170. Dbajmy o nasze otoczenie.

kbr

Fot. str. 18

Na ratunek Ziemi

Aby świat nie utonął w plastiku

Jest nie tylko w oceanach, rybach ale również w soli morskiej, wodzie butkowanej i z kranu, naszych ciałach. Z każdym dniem problem się pogłębia, dlatego trzeba działać szybko. Najlepiej od dziś.

Plastik to wspaniały materiał – łatwy i tani w produkcji, lekki, wytrzymały, uniwersalny. Jego produkcja wciąż rośnie. Ale co z plastikiem, którego już nie chcemy. Talerzyki, pudełka, torebki, kubki – używamy ich kilkanaście minut, nie myśląc o tym, że będą się rozkładać kilkaset lat. Odpady z tworzyw sztucznych nie powinny trafiać do środowiska, ponieważ są zbyt cennym surowcem, w dodatku nieodnawialnym. Wyrzucając je na wysypiska, Europa traci 8 mln ton wartościowych zasobów. Tylko 30% plastikowych odpadów na naszym kontynencie trafia do recyklingu lub utylizacji przez spalanie. Odpady z tworzyw sztucznych gromadzące się w oceanach i na lądach to największy ekologiczny problem mieszkańców Ziemi. Pod wpływem promieni słonecznych plastik rozpada się na coraz to mniejsze cząsteczki, aż w końcu na pył (nie zmienia się jednak jego skład chemiczny). Zarówno większe kawałki, jak i mikroplastik są zjadane przez ryby i inne

morskie zwierzęta, które giną z głodu, bo ich żołądki są pełne śmieci, a jeśli przeżywają są mniejsze, wolniejsze i gorzej metabolizują tłuszcze.

Plastik ze śmietnika trafia do naszych organizmów, zjadamy go w owocach morza, miodzie, cukrze, pijemy w piwie. Wdychamy go również z powietrzem. Skutki obecności plastiku w ludzkim organizmie nie są do końca znane, ale już wiemy że mają wpływ na układ hormonalny, mogą zakłócać płodność, przyczyniać się do otyłości, nowotworów, powodować zatrucia. Nie wiemy jaki jest bezpieczny „limit” spożycia plastiku. Ale coś zaczyna się zmieniać, po wykryciu tworzyw sztucznych w żywności i organizmach ludzkich. **Szykują się duże zmiany także w prawie - od 2021 roku na terenie Unii Europejskiej nie będzie można wytwarzać i sprzedawać jednorazowych produktów z plastiku (takich jak: talerze, sztućce, słomki, mieszadła, lekkie torby). Już u nas trzeci rok funk-**

cjonuje opłata za foliówki, a w niektórych krajach są całkowicie zakazane. Nic nie dzieje się jednak bez działania pojedynczych osób i nacisku konsumentów, którym na sercu leży czystość środowiska. Dlatego warto działać we własnym zakresie, już nawet niepozorne działania, ale podjęte przez wszystkich mają znaczenie, dlatego należy ograniczać zużycie tworzyw sztucznych, przekonywać do tego znajomych, wpływać na producentów.

Proste działania na zakupach:

- Do sklepu zabieraj płóciennę torbę i małe woreczki na warzywa i owoce, pieczywo. Takie produkty jak: banany, jabłka można w ogóle nie pakować. Wybierać owoce luzem, a nie zapakowane na tacce.
- Sery, wędliny – kupuj do własnych pojemników.
- Jeśli masz wybór kupuj produkty pakowane w papier, szkło czy metal np. płatki owsiane w torbie papierowej, a nie w folii, przecier pomidorowy w słoiku, a nie w kartonie.
- Jeśli masz możliwość nie kupuj ubrań z poliestru, akrylu, nylonu. Kupuj ubrania z surowców naturalnych z bawełny, wiskozy, wełny. Podczas prania tkanin z włókien syntetycznych wydzielają się mikrocząsteczki, które są na tyle małe, że systemy oczyszczania ścieków nie są

ciąg dalszy na str. 20 ►

Etapy przechodzenia do życia bez obostrzeń

Od 20 kwietnia zmieniły się niektóre zasady bezpieczeństwa. Zakupy w sklepie zrobi w jednym czasie więcej osób, do lasu i parku będzie można wejść w celach rekreacyjnych, a młodzież powyżej 13. roku życia będzie mogła poruszać się bez opieki osoby dorosłej. Proces ten będzie podzielony na etapy - tak, aby zachować maksimum bezpieczeństwa obywateli. Zależy nam, aby Polacy rozsądnie korzystali z nowych przepisów.

W dalszym ciągu będą obowiązywać zasady bezpieczeństwa, które mają stać podstawą nowej normalności. Są to:

- zachowanie 2-metrowej odległości w przestrzeni publicznej od innych,
- obowiązkowe zasłanianie nosa i ust w miejscach publicznych,
- utrzymanie pracy i edukacji zdalnej wszędzie tam, gdzie jest to możliwe,
- ściśle przestrzeganie zasad sanitarnych w miejscach gromadzenia ludzi (dezynfekcja i utrzymanie odpowiedniego dystansu),
- kwarantanna i izolacja dla osób zarażonych lub potencjalnie zarażonych.

Pierwsze ograniczone zasady bezpieczeństwa obowiązują od poniedziałku 20 kwietnia 2020 r. Daty wejścia w życie pozostałych etapów będą ustalane na bieżąco na podstawie dynamiki nowych zachorowań.

Pierwszy etap - od 20 kwietnia 2020 r.

Od poniedziałku 20 kwietnia więcej osób jednorazowo zrobi zakupy w sklepie:

- do sklepów o powierzchni mniejszej niż 100 m² wejdzie maksymalnie tyle osób, ile wynosi liczba wszystkich kas lub punktów płatniczych pomnożona przez 4.
- w sklepach o powierzchni większej niż 100 m² na 1 osobę musi przypadać co najmniej 15 m² powierzchni

Umożliwione również przemieszczanie się w celach rekreacyjnych. Od 20 kwietnia można wejść do lasów i parków, a także biegać czy jeździć na rowerze. Na zewnątrz można przebywać pod warunkiem zachowania dystansu społecznego i zasłaniania twarzy. Place zabaw nadal pozostaną zamknięte.

Liczba osób, które będą mogły uczestniczyć w mszy lub innym obrzędzie religijnym, będzie zależała od powierzchni świątyni. W kościele na 1 osobę będzie musiało przypadać co najmniej 15 m² powierzchni.

Starsza młodzież, która ukończyła 13. rok życia będzie mogła przemieszczać się bez opieki osoby dorosłej. Będzie musiała

jednak zachować odpowiedni 2-metrowy dystans od innych i zasłaniać usta i nos.

Ministerstwo Zdrowia będzie przeprowadzało cotygodniową ewaluację zmian, jakie zachodzą w zasadach bezpieczeństwa. Przejście do dalszych etapów zdejmowania obostrzeń zależeć będzie od:

- przyrostu liczby zachorowań (w tym liczby osób w stanie ciężkim),
- wydajności służby zdrowia (zwłaszcza szpitali jednoimiennych),
- realizacji wytycznych sanitarnych przez podmioty odpowiedzialne.

Oznacza to, że rząd będzie mógł zarówno przyspieszać wprowadzanie nowych poluzowań, jak i spowalniać zmiany..

Drugi etap

- Otwarcie sklepów budowlanych w weekendy
- Otwarcie hoteli i innych miejsc noclegowych z ograniczeniami
- Otwarcie niektórych instytucji kultury: bibliotek, muzeów i galerii sztuk

Trzeci etap

- Otwarcie zakładów fryzjerskich i kosmetycznych
- Otwarcie sklepów w galeriach handlowych z istotnymi ograniczeniami
- Gastronomia - umożliwienie działalności stacjonarnej z ograniczeniami
- Wydarzenia sportowe do 50 osób (w otwartej przestrzeni, bez udziału publiczności)
- Organizacja opieki nad dziećmi w żłobkach, przedszkolach i w klasach szkolnych 1-3 - ustalona max. liczba dzieci w sali.

Czwarty etap

- Otwarcie salonów masażu i solariów
- Umożliwienie działalności siłowni i klubów fitness
- Teatry i kina w nowym reżimie sanitarnym

Kolejne etapy powrotu do normalności będą wprowadzane stopniowo, gdy przyrost zachorowań w będzie niski.

Na ratunek Ziemi

► dokończenie ze str. 19

w stanie ich wyłapać. Jedno ubranie w czasie jednego prania może być źródłem aż 700 tys. mikrowłókien. Szacuje się, że około 30% plastiku w oceanach pochodzi właśnie z prania syntetyków.

W domu możesz także zerwać z plastikiem:

- Zrezygnuj z wody butelkowanej na rzecz kranowej, zakup filtr.
- Nie kupuj ekspresu na kapsułki, a herbatę pij sypką, większość torebek zawiera tworzywa sztuczne.
- Papier toaletowy nie kupuj pakowany po kilka rolek, kupuj papier w rolkach luzem.
- Żel pod prysznic zamień w mydło. Kremy, balsamy, pilingi, toniki kupuj w szklanych opakowaniach i szklanych butelkach.
- Czytaj skład kosmetyku, część z nich w swoim składzie zawiera plastik.

Jeśli posiadasz plastikowe opakowania w domu, używaj ich jak najdłużej!!!

Poza domem też rezygnuj z plastiku:

- Wychodząc z domu zabieraj butelkę na wodę. Te plastikowe nie nadają się do powtórnego użycia, ponieważ mogą uwalniać do wody szkodliwe związki.
- Unikaj kawy kupowanej na wynos.
- Zamawiając napój w restauracji, poproś by nie podawano do niego słomki.

Na początek to tyle, staraj się. Jeśli mimo to coś nie wyjdzie nie należy się zrażać. Ograniczaj plastik w swoim tempie, na początek wyeliminuj z rzeczy, z których łatwo jest zrezygnować. Nie można jednak przesadzać w drugą stronę i w szale porządków wyzbyć się wszystkich plastików z domu. To nie jest dobry pomysł, chyba że mamy komu je oddać i wiemy, że będzie ich używać. W przeciwnym razie trafi do środowiska i może je zatruwać. **Plastik nie jest złym materiałem – problemem są jednorazowe przedmioty z plastiku, których używamy przez kilka sekund czy minut, a następnie wyrzucamy.** Wszystkie sztuczne, zawierające plastik środki ochrony osobistej nas wszystkich, a przede wszystkim wszystkich służb medycznych, policji, strażaków stosowane w tym trudnym dla nas wszystkich okresie pandemii powinny bezwzględnie poddawane być recyklingowi.

*Na podstawie literatury przygotowała:
Krystyna Boczar-Różewicz*

Tarcza Antykryzysowa – Rolnictwo NOWELIZACJA USTAWY O COVID-19 CO PRZYNOSI ROLNIKOM?

Zasiłek opiekuńczy dla rolników Przysługuje: - przez okres nie dłuższy niż 14 dni; - rodzicom dzieci do 8 lat; - rodzicom dzieci o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do lat 18 lub dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Stawka dzienna to 1/30 z kwoty emerytury podstawowej KRUS. Obecnie środki do rozdysponowania to około 80 milionów złotych - przeznaczone tylko na pierwsze 14 dni.	Zwolnienie z opłacania składek KRUS - Wszystkie osoby objęte ubezpieczeniem emerytalno-rentowym zostają zwolnione z opłacania składek KRUS za okres 3 miesięcy (II kwartał). - Składki zostaną opłacone przez budżet państwa - 340 mln zł. - Nie trzeba składać żadnych dodatkowych wniosków, składki zostaną naliczone automatycznie.	Wydłużenie ważności orzeczeń - Posiadasz orzeczenie o niezdolności do pracy, którego ważność upływa w czasie trwania stanu epidemii lub 30 dni po jego zakończeniu? Dobra wiadomość! - Orzeczenia o częściowej i całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji zachowują ważność przez okres kolejnych 3 miesięcy od dnia upływu terminu ważności.
Zawieszenie postępowań Zostaje zawieszony bieg terminów w postępowaniach: - sądowych, - sądowoadministracyjnych, - egzekucyjnych, - karnych, - karnych skarbowych, - w sprawach o wykroczenia, - administracyjnych i innych. Szczegółowe informacje znajdziesz na gov.pl/sprawiedliwosc	Ceny maksymalne i maksymalne marże hurtowe i detaliczne - Możliwość ustalenia ceny maksymalnej i marży na produkty o istotnym znaczeniu dla ochrony zdrowia, bezpieczeństwa oraz utrzymania gospodarstw domowych. - Kontrole przeprowadzać będą: Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcja Farmaceutyczna, Inspekcja Sanitarna oraz Inspekcja Handlowa. - Kary pieniężne od 5 000 zł do 5 000 000 zł - Kara do 10% obrotu za rok poprzedzający rok nałożenia kary - w przypadku wielokrotnego naruszania przepisów.	Ulgi podatkowe CIT, PIT, od nieruchomości - Przesunięcia zaliczek na CIT. - Odpisanie strat za COVID-19 w rozliczeniu PIT. - Możliwość uzyskania zwolnienia lub odroczenia opłat za podatek od nieruchomości. - Najmujący lub dzierżawjący lokale publiczne - rolnicy lub spółdzielnie - mogą ubiegać się o odroczenie lub umorzenie czynszu.
Wsparcie dla rolników zatrudniających pracowników - Zwolnienie z obowiązku opłacania składek ZUS za pracowników do 30 czerwca 2020 r. - Wydłużenie zezwoleń na pobyt i pracę dla cudzoziemców na cały czas trwania stanu epidemii, a także o kolejne 30 dni po jego zakończeniu. - Pracownicy powracający do Polski, po odbyciu kwarantanny, będą mogli wrócić do pracy w gospodarstwach.	Korzystanie z usług e-administracji UŁATWIENIA Z myślą o osobach, które nie posiadają podpisu zaufanego lub podpisu osobistego oraz podpisów elektronicznych, wprowadza się przepisy, które pozwolą na wydanie takim osobom tymczasowego środka identyfikacji elektronicznej, jakim będzie „tymczasowy profil zaufany”: - wydawany w usłudze online, - bez konieczności osobistego stawiennictwa w urzędzie, - bez konieczności opuszczania miejsca zamieszkania, - ułatwi kontakt z organami administracji publicznej.	Rolników dotyczą takie same formy wsparcia co przedsiębiorców Odroczenie rat spłaty kredytów, pokrycie składek do KRUS/ZUS, kredyty i pożyczki preferencyjne, gospodarstwa agroturystyczne mają 180 dni na zwrot środków z odwołanych rezerwacji i wiele innych form wsparcia skierowanych do mikro/małych/średnich/dużych gospodarstw rolnych.

Więcej informacji na: www.gov.pl/web/rolnictwo

Burmistrz Dukli działając na podstawie art.38 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r, poz. 65), § 3 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz.1490) **o g ł a s z a**

przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność mienia komunalnego Gminy Dukla:

- **dziatka nr 6/235 o powierzchni 0,0746 ha, położona w Dukli** objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00085856/7, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „MN/U-1”- teren zabudowy mieszkaniowe i usługowej. Działka położona jest na obrzeżu zabudowy miejskiej, w sąsiedztwie ulicy Kopernika i terenów rolnych. Nieruchomość jest wolna od obciążeń.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r., poz. 65) upłynął dnia 16 kwietnia 2020 r.

Cena wywoławcza wynosi 25 100,00 zł (wartość netto) wadium na w/w nieruchomość wynosi - 3 000,00 zł.

Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

- **dziatka nr 6/237 o powierzchni 0,0750 ha, położona w Dukli** objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00085856/7, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „MN/U-1”- teren zabudowy mieszkaniowe i usługowej. Działka położona jest na obrzeżu zabudowy miejskiej, w sąsiedztwie ulicy Kopernika i terenów rolnych. Nieruchomość jest wolna od obciążeń.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r., poz. 65) upłynął dnia 16 kwietnia 2020 r.

Cena wywoławcza wynosi 26 800,00 zł (wartość netto) wadium na w/w nieruchomość wynosi - 3 000,00 zł.

Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

- **dziatka nr 6/245 o powierzchni 0,0838 ha, położona w Dukli** objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00085856/7, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „MN/U-1”- teren zabudowy mieszkaniowe i usługowej. Działka położona jest na obrzeżu zabudowy miejskiej, w sąsiedztwie ulicy Kopernika i terenów rolnych. Nieruchomość jest wolna od obciążeń.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r., poz. 65) upłynął dnia 16 kwietnia 2020r.

Cena wywoławcza wynosi 30 800,00 zł (wartość netto) wadium na w/w nieruchomość wynosi - 3 100,00 zł.

Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

- **dziatka nr 6/247 o powierzchni 0,0750 ha, położona w Dukli** objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00085856/7, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „MN/U-1”- teren zabudowy mieszkaniowe i usługowej. Działka położona

jest na obrzeżu zabudowy miejskiej, w sąsiedztwie ulicy Kopernika i terenów rolnych. Nieruchomość jest wolna od obciążeń.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r., poz. 65) upłynął dnia 16 kwietnia 2020r.

Cena wywoławcza wynosi 27 600,00 zł (wartość netto) wadium na w/w nieruchomość wynosi - 3 000,00 zł.

Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

Przetarg odbędzie się dnia 9 czerwca 2020 r. o godz. 9⁰⁰ w pok. Nr 304 znajdującym się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dukli. W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i osoby prawne, jeżeli wpłacą wadium w określonej wyżej wysokości.

Wadium w pieniądzu należy wpłacić do dnia 3 czerwca 2020 r. - na konto nr: 13 1130 1105 0005 2141 2520 0038 Bank Gospodarstwa Krajowego. Za dzień wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków na konto Gminy Dukla. Przy wpłacaniu wadium należy podać numery i położenie nieruchomości.

Wpłacone wadium zostanie:

- zaliczone na poczet ceny nabycia, jeżeli osoba wpłacająca wadium wygra przetarg
 - zwrócone , jeżeli osoba wpłacająca wadium nie wygra przetargu w terminie 3 dni po zamknięciu przetargu.
- Warunkiem przystąpienia do przetargu jest okazanie komisji przetargowej:
- oryginał dowodu wpłaty wadium
 - w przypadku osób fizycznych - dowód tożsamości
 - w przypadku osób prawnych - aktualny wypis z rejestru właściwy dla danego podmiotu , pełnomocnictwo , dowody tożsamości osób reprezentujących dany podmiot.
- Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników , jeżeli chociaż jeden uczestnik przetargu zaoferował co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej.

W przypadku , gdy nabywcą nieruchomości ustalony zostanie cudzoziemiec w rozumieniu ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 167 , poz. 1758 z póź.zm.) , do zawarcia umowy notarialnej sprzedaży nieruchomości nabywca winien przedłożyć zezwolenie, jeżeli uzyskanie zezwolenia wynika z przepisów cytowanej wyżej ustawy. Jednocześnie informuję, że nie przystąpienie do zawarcia umowy notarialnej w ustalonym terminie powoduje przepadek wpłaconego wadium.

Nabywca przy spisywaniu notarialnej umowy kupna- sprzedaży winien liczyć się ze skutkami art. 37 a (prawo pierwokupu) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2015 r. , poz. 2100 z póź.zm.).

Burmistrz Dukli zastrzega sobie prawo odwołania przetargu z uzasadnionych przyczyn. Wszelkie koszty związane z nabyciem nieruchomości ponosi nabywca. Szczegółowe informacje odnośnie w/w nieruchomości można uzyskać w pok. nr 106 Urzędu Miejskiego w Dukli lub pod nr telefonu (13) 432 91 13.

Kalendarium zdarzeń różnych z Dukli i okolic

Z pod Dukli, 10 lipca 1873 rok. (Cholera).

Smutno tu... Zaledwie ospa ustała, która w tym podgórskim zakątku wiele ofiar, zwłaszcza dzieci porwała, aż znów zawitała sroższa plaga, bo cholera. Nie jest ona wprawdzie tak złośliwego charakteru, jak ją zapamiętamy w r. 1831, kiedy po raz pierwszy zaczęła grasować po Europie, lecz staje się groźną, gdy jej towarzyszy nieznaný wówczas tyfus głodowy, w naszej okolicy ulegającej ciężkiemu przednowkowi, nader rozpowszechniony. Kto się karmi przyzwoiłą na stan swój strawą, prowadzi życie prawidłowe, to chociaż go ta straszna choroba nagabnie, przy spieszonym ratunku, nie grozi śmiercią, skoro za nią nie idzie nieoddzielny towarzysz nędzy tyfus głodowy. Obok nędzy włościan, nieochędństwo właściwe rozmnóżonemu w naszych miasteczkach według przepowiedni proroka jak piasek w morzu pokoleniu Izraela, stanowi drugiego, że tak powiem kwatermistrza azyatyckiego gościa, cholery. W Dukli zasługującej na nazwę drugich Brodów, zagnieździła się też nader zjadliwa i uporczywa cholera. Środki dezynfekcyi, jakkolwiek już przez prawodawcę z Sinai jak najwyraźniej przepisane (Deut. XXII. 12, 13, 14) należałoby tutaj energiczniej przeprowadzić. Lecz tutejsza odnoga słynnego dziś Szomer Izraela, zamiast wziąć się do ogłoszonych i znanych środków higienicznych i porady lekarskiej, użyła innego środka, gusła. Żydzi wyprawili na zażegnanie cholery sute wesele, potem pogrzeb przy basetli i cymbałach, i exportację za miejskie rogatki. Rzecz tak się odbyła. Z nakazu rabina wybrano parę najuboższych z pośród gminy żydowskiej niedołęgów, drogą składki wyposażono ich; zaślubiny odbyły się przy wystrzałach

i radosnych okrzykach. Po tej uroczystości z resztą filantropijnej, udano się na cmentarz, gdzie cholereę symbolicznie pogrzebano. Stąd znowu wśród szalonej

wrzawy cały tłum, gdyż podczas tej manifestacyi nikomu z Żydów niewolno było zostać w domu, udał się do sąsiedniej wsi Cergowej, gdzie w piwiarni hulano przez całą noc. Około 4tej rano wyprawiono sere-nadę jednemu z tutejszych starozakonnnych golarzy, a potem wrzeszcząc w niebogłosy: „cholera marsz!!” przy odgłosie basetli i cymbałów wyprowadzono ją za rogatki. Mimo gorącej wiary w skuteczność tego antidotum, wszyscy zamożniejsi żydzi, gdy cholera nie ustawała, wynieśli się z Dukli. Pozostałych nieprześlągana owemi gusłami cholera nie przestaje dziesiątkować. Między chrześcijańską ludnością okolicznych wsi śmiertelność nie mniejsza, bo głód jej toruje drogę. Z udzielonej w tym roku przez Wydział krajowy pożyczki na zapomogi 5 000 złr. dla powiatów: Krosno, Żmigród i Dukla, ludność blisko stutysięczna dotąd nie skorzysta. Wydział Krośnieńskiej rady powiatowej dopiero na początku bieżącego miesiąca zawiadomił okólnikiem zwierzchności gminne. Choćby ta pomoc przyszła wcześniej, nie byłaby wielkim ratunkiem. Ważniejszym byłoby dostarczenie zarobku przy robotach publicznych. Jest podobno postanowiona budowa dalsza przed laty rozpoczętej drogi strategicznej przez Iwłę i Grab do Węgier. Ale o wykonaniu tego planu nic nie słyhać. Była także nadzieja zarobku przy kolei żelaznej leluchowskiej, której jedna odnoga ma przerzynać naszą okolicę. Mimo jednak, że ustawy dotyczące tych kolei w Radzie państwa zapadły i zostały sankcyonowane przez Cesarza, dotąd o nich niema mowy. Czyliż znów wystawa wiedeńska i bankructwa giełdowe wstrzymały te plany? W każdym razie minister galicyjski oddałby ważną dla naszej nieszczęśliwej okolicy usługę, gdyby

Pandemia koronawirusa w regionie

Najważniejsze informacje o pandemii koronowirusa w regionie. Liczba potwierdzonych osób zakażonych koronawirusem obecnie w województwie podkarpackim jest powyżej 300 osób.

Poniedziałek, 27 kwietnia 2020 r.
Komunikat Sanepidu:
Obecnie na terenie województwa podkarpackiego pod nadzorem pozostaje 84 osoby, 3891 poddane jest kwarantannie, a w izolacji domowej przebywa 36. Aktualnie z potwierdzonym COVID-19 hospitalizowanych jest 81 osób.

Badaniami laboratoryjnymi potwierdzono 316 przypadków zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, 180 osób wyzdrowiało. Odnotowano 18 zgonów. Z przykrością informujemy, że w dniu 27 kwietnia br. zmarła pacjentka w Szpitalu w Łańcutcie.

- Kolejne 7 osób, która wyzdrowiały to:
- 2 mężczyzn z powiatu przeworskiego
 - 2 osoby z powiatu leżajskiego (kobieta i mężczyzna)
 - mężczyzna z powiatu strzyżowskiego
 - kobieta z powiatu krośnieńskiego
 - dziecko z powiatu tarnobreskiego
- Nowe 3 potwierdzone przypadki to:
- kobieta w sile wieku z powiatu leżajskiego (hospitaliacja)
 - starsza kobieta z powiatu tarnobreskiego (hospitalizacja)
 - kobieta w sile wieku z powiatu przemyskiego (hospitalizacja)

za www.Krosno112.pl WS

wskazawszy na stan głodu i przednowku, zdołał swoim wpływem przyspieszyć roboty ziemne pod kolej.

Fragment książki Jacka i Joanny Koszczan pt. „Kalendarium zdarzeń różnych z Dukli i okolic, znalezionych w polskojęzycznej prasie codziennej i innych dokumentach z lat 1800 – 1939”. Zachowana oryginalna pisownia artykułu.

Dukla.pl zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	250	60	600	150
1/2 A-4	150	30	300	70
1/4 A-4	75	20	150	50
1/8 A-4	30	15	100	30
1/16 A-4	20	10	75	15

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukielskim Przeglądzie Samorządowym nieodpłatnie. Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Więź pszczelarza z pszczołami

Nareszcie maj, najpiękniejszy miesiąc w roku. Wszyscy jesteśmy zachwyceni pięknem naszej polskiej przyrody. Drzewa ubrane w niezliczone kwiaty. Kwitnie mniszek lekarski. Zielone łąki z dala wyglądają jak żółte kobierce z zielonymi wstawkami. Łany rzepaku, zajmują hektary pól. Aż chce się żyć. Rolnicy mają pełne ręce roboty. Pojawiają się szkodniki upraw. Pozostawienie sytuacji własnemu biegowi spowoduje, że pieniądze i trud włożony w siew i pielęgnację plantacji pójdzie na marne. Wczesnowiosenna susza i tak naraziła wysiłek rolników na straty. Jeżeli maj będzie miesiącem suchym rolnicy odniosą wielkie straty w uprawach. Jak widać oni również zależą od kaprysów pogody. W prawdzie w mniejszym stopniu niż my pszczelarze, ale jednak zależą. Brak opadów zniszczy uprawy. Nadmiar deszczu również je niszczy. W przyrodzie jak i w życiu mile widziany umiar. Wypalanie traw. W tym roku jest to objaw wielkiej niefrasobliwości by nie nazwać głupoty. Przy takiej suszy podpalanie trawy jest wielkim zagrożeniem nie tylko dla przyrody ale i ludzi. Młodsze pokolenie już chyba wie, że wypalanie traw to zabieg mijający się z celem. Niestety niektórzy przedstawiciele starszych roczników namiętnie wypalają trawy. Straty jakie przyniesie polu wypalenie zeszłorocznej trawy jest o wiele droższe niż wykoszenie jej późną jesienią. Tak wiem tych kosztów nie widać. Podpalenie kosztuje tylko zapalniczkę. Trawa urośnie i tak. Niech rolnicy poczytają sobie co robi ogień z mikroelementami. To jakbyśmy zażywali antybiotyk o szerokim spektrum działania

bez środków osłonowych. Wcześniej czy później, a raczej później nasz organizm usunie skutki antybiotykoterapii, ale ile to potrwa i jak będziemy funkcjonować w tym czasie? Podobnie jest łąką po wypaleniu trawy. Kolejnym zmartwieniem, tym razem pszczelarzy, jest chemiczna ochrona roślin. Wiemy, że rozwój nauki idzie do przodu. Środki ochrony roślin są coraz lepsze w każdym znaczeniu. W zabijaniu też. Dowodem na to są akty prawne o ochronie roślin. Środki te nie tylko stanowią zagrożenie dla owadów ale i ludzi. Rolniku to nie prawda, że jak opryskujesz roślinę wiatropylną to pszczoły są bezpieczne. Po pierwsze nie wolno opryskiwać w czasie lotów pszczoł. Pszczoły mogą przelatywać przez twoją uprawę i ciecz robocza zbierze niechciane „żniwo”. To nie prawda, że w nocy lub pod wieczór nie da się opryskać plantacji. A jak to robią rolnicy wielkoobszarowi? Właśnie o tej porze. Oni wiedzą, że wytrucie pszczoł grozi katastrofie. Nie wolno dopuścić by wiatr znosił ciecz roboczą na teren sąsiedni. I nie ważne, że tam nic nie kwitnie. Ale może żyją pszczoły samotnicze. Dzięki którym zachowana jest bioróżnorodność w przyrodzie i nie tylko owadów ale i roślin. Nikt ci rolniku nie zrobi sprawy sądowej za wytrucie dzikich pszczoł, ale straty wierz mi, będą ogromne. Wyobraź sobie, że pszczelarze podkarmia pszczoły jakimś środkiem i polecą one na twoją uprawę i ona zostanie uszkodzona. Poniesiesz wielkie straty lub całkowicie twój wysiłek zostanie zniszczony, co byś wtedy zrobi rolniku? Nie bój się, nie mamy takiej możliwości. Pszczoły są wskaźni-

kiem zanieczyszczenia środowiska. Jeżeli coś zabija je to w większej dawce zabije i nas. Po drugie nie istnieje środek o takim działaniu jak opisałem wyżej. Chciałem, abyś poczuł to co czuje pszczelarz, który przez twoją niefrasobliwość stracił dorobek życia. Ty może do upraw podchodzisz na chłodno z ekonomiczną kalkulacją, ale my swoje pszczoły kochamy. Więź pszczelarza z pszczołkami jest naprawdę ogromna. W czasach PGR -ów jeden z pszczelarzy na naszym terenie padł ofiarą wytrucia pszczoł. Jak się zorientował co się stało, próbował ratować co się da. Niestety, środki stosowane w tamtych czasach zabijały pszczoły z wielką siłą rażenia. Żonę jego zaniepokoiło, że tak długo nie wraca do domu. Przejęta i tknięta jakimś złym przeczuciem poszła do pasieki i zobaczyła męża szykującego się do odebrania sobie życia. To był dla niego szok z jakim zmagał się jeszcze przez tydzień. Placówka PGR – u zaraz przyznała się do winy i wypłaciła odszkodowanie bez żadnych uników, ale to nie wszystko. Pszczelarz po przejściu traumy potrzebował roku na odbudowanie pasieki. Co ty rolniku zrobiłbyś w takiej sytuacji?

Witold Puz
Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie

Prawo przy porannej kawie ...

Urlop bezpłatny

Urlop bezpłatny stanowi przerwę w realizacji pracowniczego obowiązku pracy, udzielaną przez pracodawcę, w czasie której – co do zasady – jest on zwolniony ze świadczeń na rzecz pracownika. Zgodnie z Kodeksem pracy oraz aktualnym orzecznictwem, udzielenie przez pracodawcę urlopu bezpłatnego pracownikowi na jego pisemny wniosek

jest w istocie umową, w której pracodawca zobowiązuje się **zwolnić pracownika z obowiązku wykonywania pracy przez określony czas, a pracownik rezygnuje z korzystania z prawa jej wykonywania w tym okresie.** Nie ma przeszkód prawnych, aby urlop bezpłatny został udzielony w celu zawarcia umowy o pracę u tego

samego pracodawcy, ale dotyczącej innego stanowiska (pracy innego rodzaju niż wykonywana do czasu udzielenia urlopu). Możliwość udzielenia przez pracodawcę urlopu bezpłatnego, na wniosek pracownika, nie wymaga regulacji ustawowej. Wynika to z autonomii woli stron. Skoro mogą one w drodze porozumienia rozwiązać stosunek pracy lub zmienić jego treść,

Uwaga na kleszcze!

Z uwagi na sprzyjające warunki atmosferyczne dla rozwoju tych pajęczaków obserwujemy znaczny wzrost ich liczebności w porównaniu z latami ubiegłymi, stąd przypomnienie najważniejszych zasad związanych z tymi owadami.

- **ZABEZPIECZ SIĘ!** Siedliska kleszczy ograniczają się do krzewów i traw – pajęczaki przyczepiają się do swoich ofiar (zwierząt i ludzi), które ocierają się o liście i gałązki roślin. Kleszcze są bardzo czujne – rozróżniają około 50 zapachów i reagują na ciepło, cień i wibrację.
- **ZABEZPIECZ PSA!** Kleszcze zasiedlają dziś niemal wszystkie środowiska i potrafią zachować aktywność przez cały rok. Obszary miejskie wykazują ten sam stopień zagrożenia, co obszary leśne. Spotkanie z kleszczem jest tylko kwestią czasu. Upewnij się, że twój pies jest stale zabezpieczony.
- **NIE MA PEŁNEJ OCHRONY!** Kosmetyki i środki chemiczne nie zapewniają pełnej ochrony. Odstraszą na pewien czas, a ich działanie słabnie z jego upływem. Pomocna jest specjalistyczna odzież ochronna nasączona substancjami odstraszającymi kleszcze bądź utrudniająca kleszczom poruszanie się. Pamiętaj jednak, że zawsze konieczna jest dokładna inspekcja całego ciała.
- **NIE LICZ, ŻE POCZUJESZ!** Pajęczaki wędrują po ciele ofiary w poszukiwaniu niezabezpieczonego miejsca. Ugryzienie jest całkowicie bezbolesne, ponieważ wraz ze śliną kleszcz wprowadza do rany ofiary substancje znieczulające. Żeruje, na zmianę ssąc krew i wstrzykując ślinę, która zapobiega krzepnięciu krwi i może zawierać chorobotwórcze patogeny.
- **NIE ZWLEKAJ!** Teoretycznie do zakażenia wirusem zapalenia mózgu czy boreliozą dochodzi dopiero po kilkunastu godzinach, praktyka pokazuje jednak, że bakterie wywołujące boreliozę

mogą przedostać się do organizmu w znacznie krótszym czasie. Nie należy zwlekać z usunięciem kleszcza – im dłużej żeruje, tym większe ryzyko zakażenia.

- **NIE SMARUJ!** Znalazienie go na skórze kleszcza nie wolno smarować tłuszczem lub alkoholem. Nie tylko nie pozbędziemy się pasożyta, ale możemy go spowodować do „wymiotów”, zwiększających ryzyko infekcji.
- **USUWAJ OSTROŻNIE!** Do usunięcia kleszcza warto skorzystać z pomocy lekarza lub pielęgniarki. Można kupić specjalne narzędzia do bezpiecznego „zabiegu”. W ostateczności pasożyta można usunąć pęsetą, a jeśli w skórze zostanie jego aparat gębowy – wydłubać go igłą, jak drzazgę. Pamiętajmy o wcześniejszym zdezynfekowaniu narzędzi i przemyciu miejsca po ukłuciu.
- **NIE IGNORUJ!** Każde ukąszenie kleszcza należy monitorować pod opieką lekarza. Okres inkubacji niektórych chorób wywołanych przez roznoszone przez kleszcze patogeny może wynosić do kilku miesięcy. Pojawiające się w tym czasie typowe objawy grypy, a także wszelkie inne niepokojące symptomy chorobowe powinny być koniecznie skonsultowane z lekarzem.
- **NIE BAGATELIZUJ!** Brak rumienia nie jest oznaką braku zakażenia. W większości wypadków rumień nie pojawia się wcale albo zostaje przeoczony. Jego brak nie oznacza, że choroba się nie rozwija. Charakterystyczne ciepłe i bolesne zaczerwienienia pojawiające się w miejscu ukąszenia i rozszerzające się są jednak oznaką, że doszło do zakażenia i bezzwłocznie należy rozpocząć leczenie.
- **ZASZCZEP SIĘ!** Istnieje skuteczne zabezpieczenie przed kleszczowym zapaleniem mózgu. Szczepionka skutecznie zabezpiecza przed chorobą, roznoszoną nie tylko przez kleszcze. Wirusy mogą znajdować się w nieprzetworzonym mleku krów, owiec czy kóz, a także w produktach z takiego mleka, np. niepasteryzowanych serach.

Opracował Bartosz Szczepanik

to mogą także czasowo zawiesić ciężące na nich obowiązki. Wynika stąd także, że udzielenie urlopu bezpłatnego może nastąpić również na wniosek pracodawcy, **ale zgoda pracownika musi być wyrażona na piśmie.** Należy pamiętać, że zasadniczo uwzględnienie wniosku pracownika o udzielenie urlopu bezpłatnego zależy od swobodnego **uznania pracodawcy.** Jest ono jednakże ograniczone zasadami niedyskryminacji i równego traktowania pracowników. Pracodawca nie może jednak, bez uzgodnienia z pracownikiem, udzielić tego urlopu na **inny okres niż określony we wniosku pracownika.** Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2005 r., sygn. akt III PK 12/05, nieważne jest także udzielenie urlopu bezpłatnego po rozwiązaniu stosunku pracy. W czasie urlopu bezpłatnego pracownik **korzysta z ochrony przed wypowiedzeniem umowy o pracę, z wyjątkiem ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy.**

Urlop bezpłatny **kończy się** w dacie określonej przez stronę przy jego udzielaniu. W czasie trwania urlopu strony mogą w każdej chwili uzgodnić jego wcześniejsze zakończenie. Strony mogą także postanowić, że urlop zakończy się na podstawie oświadczenia jednej z nich. Jednakże jeśli chodzi o pracodawcę, to swoboda stron w zakresie tych ustaleń jest ograniczona przesłanką, że **przy udzielaniu urlopu bezpłatnego, dłuższego niż 3 miesiące, strony mogą przewidzieć dopuszczalność odwołania pracownika z urlopu z ważnych przyczyn.** **Odwołanie pracownika z urlopu bezpłatnego** zgodnie z Kodeksem pracy lub uzgodnieniami stron nie daje mu prawa do odszkodowania. Jeżeli jednakże pracodawca odwołał pracownika z tego urlopu **sprzecznie z Kodeksem lub uzgodnieniami stron,** to ponosi odpowiedzialność na podstawie roszczeń z tytułu naprawienia szkody wynikłej

z wykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Po upływie terminu urlopu oraz w razie odwołania przez pracodawcę pracownik jest obowiązany **przystąpić do pracy,** której rodzaj jest określony w umowie o pracę, a pracodawca – **dopuszczać go do niej.** W razie naruszenia tego obowiązku przez pracownika pracodawca może stosować wobec niego sankcje aż do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia. Gdy jednak pracodawca uniemożliwia pracownikowi podjęcie pracy, to pracownik ma roszczenie o dopuszczenie do pracy i wynagrodzenie za czas gotowości do jej wykonywania. W myśl wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 677/12 udzielenie pracownikowi urlopu bezpłatnego, bez jego wniosku, z przyczyn związanych z trudnościami ekonomicznymi zakładu pracy i jednocześnie świadczenie przez

ciąg dalszy na str. 26 ►

pracownika pracy, choćby w mniejszym wymiarze, skutkuje uznaniem, że w rzeczywistości nie doszło do udzielenia pracownikowi urlopu bezpłatnego.

Obowiązek udzielenia urlopu bezpłatnego przewiduje art. 205 § 4 k.p. w zakresie młodocianych oraz liczne przepisy szczególne dotyczące np.: posłów, senatorów, pracowników powołanych do odbicia ćwiczeń wojskowych lub skierowanych do pracy za granicą. Przewidują one najczęściej zaliczenie okresu urlopu bezpłatnego do stażu pracy.

Zgodnie z art. 174 za zgodą pracownika, **wyrażoną na piśmie**, pracodawca może udzielić pracownikowi urlopu bezpłatnego w celu wykonywania pracy u innego pracodawcy przez okres ustalony w zawartym w tej sprawie porozumieniu **między pracodawcami**. Okres tego urlopu bezpłatnego, wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze u dotychczasowego pracodawcy.

Zobowiązanie pracownika ma jednakże charakter warunkowy, gdyż zawarcie umowy o pracę z nowym pracodawcą uzależnione jest od zaproponowania pracownikowi przez niego odpowiednich warunków umowy, a zwłaszcza wynagrodzenia. Zobowiązanie pracownika jest bezwarunkowe tylko wtedy, gdy w czasie wyrażania zgody na urlop bezpłatny pracownik zna i akceptuje nowe warunki zatrudnienia.

Przepis ten **nie dotyczy sytuacji**, gdy pracodawca powierzy (poleci) pracownikowi wykonywanie pracy określonej w umowie o pracę na rzecz innego pracodawcy. Pracownik nie staje się wówczas pracownikiem tego innego pracodawcy i nie od niego należy mu się wynagrodzenie. Jest to polecenie wykonywania pracy w wyznaczonym miejscu, znajdującym się u innego pracodawcy.

Natalia Belcik
Radca prawny

W krainie rondla i patelni

W poprzednim numerze Dukli .pl podawałam przepis na potrawę z kaszy jaglanej, dzisiaj podaję na kotlety z **kaszy jęczmiennej**. Jest ona jedną z najpopularniejszych kasz w Polsce. Występuje w kilku odmianach, z których każda wykazuje właściwości prozdrowotne. Na rynku dostępnych jest kilka produktów powstających z jęczmienia. Różnią się one między sobą stopniem przetworzenia ziarna. Najbardziej popularna jest odmiana perłowa, która pięknie prezentuje się na talerzu. Swoją wykładnią zawdzięcza złożonemu procesowi obróbki. Drugą najbardziej znaną, choć wybieraną znacznie rzadziej, odmianą jest pęczak. Jest on niesłusznie uznawany przez wielu za materiał odpadowy, produkt gorszej jakości. W rzeczywistości gatunek zwany pęczakiem to najmniej przetworzone ziarno, które zawiera najwięcej wartości odżywczych. Kasza jęczmienna dostępna na polskim rynku występuje pod nazwami:

- **pęczak tradycyjny** oraz obtaczany (tzw. kujawskiego);
- **lamana** (wiejska) – oczyszczona i obłuszczona, ale nie wypolerowana;
- **perłowa** (mazurska) – pozbawione łuski ziarno, poddane procesowi łamania i polerowania (występuje w trzech rozmiarach: gruba, średnia i drobna);
- **perłowa prażona**.

Według statystyk ustępuje ona popularnością tylko gryce. Osoby dorosłe sięgają po potrawy bazujące na tym ziarnie około dwóch razy w tygodniu. To bardzo dobry wynik ze względu na właściwości zdrowotne jęczmienia. Dietetycy mówią, że w menu każdego dorosłego, różnego rodzaju kasze powinny występować nawet kilka razy w tygodniu.

Kotlety z kaszy jęczmiennej

Składniki:

- kasza jęczmienna – 300 g,
- ser żółty – 100 g,
- koperek – 1 pęczek,
- jajko – 1 szt.,
- pieczarki duże – 5 szt.,
- cebula – 1 szt.,
- tarta bułka – 3 łyżki,
- pieprz, sól do smaku,
- tłuszcz do smażenia.

Wykonanie:

1. Kaszę ugotować na sypko w osolonej wodzie, wystudzić dodać jajko.
2. Cebule obrać, pokroić w kostkę, podsmażyć na złoty kolor. Pieczarki umyć, odsączyć, pokroić, poddusić na tłuszczu. Doprawić do smaku solą i pieprzem.
3. Pieczarki wymieszać z cebulą, dodać do kaszy. Ser zetrzeć na tarce.
4. Do miski z kaszą dodać ser, koperek umyty i pokrojony. Następnie przyprawić solą i pieprzem, dokładnie wymieszać.
5. Z kaszy formować kulki, spłaszczyć w rękę, nałożyć farsz. Dokładnie zlepić i formować kulkę. Obyoczyć w tartej bułce.
6. Smażyć na rozgrzanym tłuszczu na złoty kolor. Usmażone kotleciki posypać resztą koperku.

Smacznego!

Żubry w Bieszczadach policzone

Fot. Dominika Antkowska

Na duży wzrost liczebności bieszczadzskich żubrów wskazują wyniki inwentaryzacji tych zwierząt wykonanej w nadleśnictwach na terenie RDLP w Krośnie. Wykazano obecność w lasach 668 osobników tego gatunku. Prócz tego 9 żubrów żyje w zagrodzie pokazowej w Muczmem. W ubiegłym roku naliczono ich 551 w stanie wolnym.

Obecnie stada bytują na terenie nadleśnictw Baligród, Cisna, Komańcza, Lesko, Lutowska i Stuposiany, a pojedyncze osobniki bywają obserwowane na pogórzach w zasięgu nadleśnictw Bircza, Brzozów

i Krasiczyn. Największe stado liczące 84 osobniki zanotowano w rejonie Paniszczewa w Nadleśnictwie Lutowska oraz pod Chryszczatą, gdzie stado liczy 65 żubrów w Nadleśnictwie Baligród

- Wyniki tej inwentaryzacji są dokładne, ponieważ prowadzimy przez cały rok, natomiast samo liczenie w wybranym dniu w marcu, zatem nie zachodzi obawa podwójnego odnotowania tych samych osobników - informuje Marek Marecki, zastępca dyrektora RDLP w Krośnie ds. gospodarki leśnej. - Po regresie związanym z gruźlicą w latach 2013-2014 nastąpił bardzo mocny przyrost, któremu sprzyjały łagodne zimy i dostępność żeru.

Jednocześnie naukowcy zajmujący się tym gatunkiem wyrażają zaniepokojenie przegęszczeniem populacji.

- To może prowadzić do dramatów związanych z chorobami zakaźnymi i konfliktami społecznymi – zwraca uwagę prof. Wanda Olech, kierująca projektem ochrony tego gatunku w Polsce. - Dla zdrowia żubrów pożądane są liczne, ale małe stada, my zaś mamy nieliczne, ale wielkie zgrupowania, co już rodzi zagrożenia związane choćby z telazją czy gruźlicą. Najwyższy czas na gospodarowanie populacją.

W ubiegłym roku wydane zostały decyzje o odstrzale sanitarnym pięciu osobników, odnaleziono też resztki dwóch żubrów, przy czym jeden z nich został zabity przez niedźwiedzia.

W roku ubiegłym siedem bieszczadzkich żubrów pojechało do Rumunii, gdzie zasiliły stada żyjące w tamtejszych górach.

Osobnym tematem jest kwestia szkód dokonywanych przez te zwierzęta w uprawach rolnych i w lesie. Wciąż rośnie kwota wypłacanych odszkodowań, natomiast zniszczenia w uprawach leśnych miejscami zagrażają trwałości lasu.

Tekst: Edward Marszałek
rzecznik prasowy RDLP w Krośnie

Wsparcie z Lasów na walkę z pandemią

Ministerstwo Środowiska poinformowało o przekazaniu przez Lasy Państwowe dwóch milionów złotych dla szpitali, w tym RDLP w Krośnie przekazała 210 tys. złotych, m.in.: 80 tys. dla Centrum Medycznego w Łańcucie na zakup respiratora i środków ochrony indywidualnej, 24 tysiące dla Szpitala Powiatowego w Mielcu, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny również na zakup respiratora. Ze środków Lasów Państwowych skorzysta łącznie osiem placówek medycznych w regionie zaangażowanych w zwalczanie pandemii.

Więcej na: https://www.facebook.com/notes/ministerstwo-%C5%9Brodowiska/lasy-pa-%C5%84stwowe-przeznacz%C4%85-dwa-miliony-z%C5%82otych-na-walk%C4%99-z-epidemii%C4%85/150955716453325/?__tn__=R

Tekst: Edward Marszałek
rzecznik prasowy RDLP w Krośnie

Mikołaj urodził się 7 grudnia 2015 roku. Okres ciąży przebiegał bezproblemowo, nic nie wskazywało, że synek urodzi się chory. Już w pierwszej dobie stwierdzono kilka nieprawidłowości, jak obniżone napięcie mięśniowe, brak odruchu ssania- przez co Miki był karmiony sondą dożołądkową, czy też brak płaczu. Przeprowadzone badania genetyczne potwierdziły zespół Pradera - Williego - chorobę genetyczną zwaną również "wiecznym głodem". Nie ma na ten zespół lekarstwa. Jedynie terapia hormonem wzrostu, odpowiednia dieta oraz rehabilitacja dają rezultaty.

Zespół Pradera - Williego objawia się niepohamowanym apetytem. Mikołaj myśli nieustannie o jedzeniu i domaga się go. Jego przysadka mózgowa nie wysyła sygnału do żołądka, że jest już pełny.

Mikołaj potrzebuje kontroli, co do ilości spożywanych posiłków brak nadzoru drugiej osoby grozi monstrualną otyłością. Również obniżone napięcie mięśniowe utrudnia Mikusiowi prawidłowy rozwój motoryczny. Syn wymaga codziennej rehabilitacji ruchowej oraz zajęć logopedycznych.

Małymi kroczkami Mikołaj wypracuje nowe umiejętności. Niestety rehabilitacja, leczenie oraz wizyty u specjalistów kosztują, stąd też nasza prośba o POMOC i przekazanie 1% podatku dla naszego synka.

To nic nie kosztuje, a Mikusiowi może bardzo pomóc.

Wdzięczni Rodzice.

Miejscowość: Dukla k. Krosna
Województwo: Podkarpackie

Liceum Ogólnokształcące im. Świętego Jana z Dukli w Dukli

DOŁĄCZ DO NAS

Liceum Ogólnokształcące w Dukli
ul. Armii Krajowej 1
38-450 Dukla
e-mail: liceum@dukla.pl
www.liceum.dukla.pl

Liceum Ogólnokształcące im. Świętego Jana z Dukli w Dukli

Liceum Ogólnokształcące im. Świętego Jana z Dukli
w Dukli
ul. Armii Krajowej 1, 38-450 Dukla
e-mail: liceum@dukla.pl www.liceum.dukla.pl

Liceum Ogólnokształcące im. Świętego Jana z Dukli w Dukli

**PROFIL RATOWNICZO -
MUNDUROWY**

Liceum Ogólnokształcące im. Świętego Jana z Dukli
w Dukli
ul. Armii Krajowej 1, 38-450 Dukla
e-mail: liceum@dukla.pl www.liceum.dukla.pl

Liceum Ogólnokształcące im. Świętego Jana z Dukli w Dukli

ODDZIAŁ

**PRZYGOTOWANIA
WOJSKOWEGO**

Liceum Ogólnokształcące im. Świętego Jana z Dukli
w Dukli
ul. Armii Krajowej 1, 38-450 Dukla
e-mail: liceum@dukla.pl www.liceum.dukla.pl